

Osobitná správa

Priemyselná politika EÚ v oblasti batérií

Žiada si nový strategický impulz

EURÓPSKY
DVOR
AUDÍTOROV

Obsah

	Body
Zhrnutie	I – X
Úvod	01 – 12
Batérie predstavujú najdôležitejší strategický faktor umožňujúci elektromobilitu a energetickú transformáciu	01 – 04
Batériový priemysel EÚ zaostáva za globálnou konkurenciou	05 – 07
Úloha zainteresovaných strán EÚ pri podpore hodnotového reťazca batérií	08
Finančná podpora výrobcov batérií zo strany členských štátov podlieha pravidlám EÚ o štátnej pomoci	09 – 12
Rozsah auditu a audítorský prístup	13 – 17
Pripomienky	18 – 83
Stratégia Komisie pre batérie zodpovedá potrebám európskych zainteresovaných strán, a to napriek nedostatkom v monitorovaní	18 – 38
Akčný plán z roku 2018 je výsledkom úsilia Komisie o podporu priemyselnej politiky EÚ v oblasti batérií od roku 2015	19 – 22
Akčný plán má podporu európskeho automobilového a energetického priemyslu a vo všeobecnosti je v súlade s podobnými stratégiami v členských štátoch	23 – 25
Vykonávanie akčného plánu prinieslo hlavné nástroje na podporu hodnotového reťazca batérií v EÚ	26 – 29
Komisia monitoruje hodnotový reťazec batérií v EÚ na základe obmedzených a často neaktuálnych údajov	30 – 34
Posúdenie príspevku európskych batérií k cieľom klimateckej neutrality zostáva ťažké	35 – 38
Predpokladá sa, že výroba batérií v EÚ bude do roku 2030 rýchlo rásť, hrozí jej však nedostatok surovín	39 – 56
Kapacita na výrobu batérií v EÚ sa môže zvýšiť zo 44 GWh v roku 2020 až na 1 200 GWh do roku 2030	40 – 46

Zavedenie plánovanej výrobnnej kapacity batérií naďalej podlieha významným rizikám	47
Sebestačnosť v najdôležitejších surovinách pre batérie a rafinárska kapacita sú veľmi nízke	48 – 50
Európska výroba batérií čelí hroziacemu celosvetovému nedostatku hlavných surovín	51 – 54
Komisia hľadá nový prístup na zabezpečenie dodávok materiálov pre batérie	55 – 56
Verejné financovanie priemyselnej politiky EÚ v oblasti batérií nie je dostatočne koordinované, závisí od lokality a jeho výsledky nenapĺňajú ambície	57 – 83
Chýbajúci prehľad Komisie o skutočnom odlive finančných prostriedkov z EÚ a členských štátov bráni koordinácii	58 – 64
Dôležitý projekt spoločného európskeho záujmu v oblasti batérií predstavuje spoločný európsky záujem, ale prístup k financovaniu sa v jednotlivých členských štátoch líši	65 – 69
Komisia zlepšila zosúladenie financovania výskumu batérií v rámci programu Horizont s technologickým plánom	70 – 75
Úsilie v oblasti výskumu a inovácií financované EÚ nenapĺňa ambície	76 – 79
Komisia a vnútroštátne riadiace orgány často nevyhodnocujú potrebu financovania výskumu batériových technológií z prostriedkov EÚ	80 – 83
Záver a odporúčania	84 – 90

Prílohy

Príloha I – Vzorka projektov financovaných EÚ v hodnotovom reťazci batérií, ktoré boli predmetom tohto auditu

Príloha II – Analýza EDA týkajúca sa vybraných opatrení strategického akčného plánu v oblasti batérií z roku 2018

Príloha III – Výrobná kapacita batérií podľa členských štátov: súčasná (2022) a plánovaná (2025 a 2030) (v GWh/rok)

Príloha IV – Financovanie hodnotového reťazca batérií zo strany EÚ a členských štátov

Skratky

Glosár

Odpovede Komisie

Harmonogram

Auditorský tím

Zhrnutie

I Vývoj a výroba batérií sa pre Európu stali strategickým imperatívom, ktorý umožňuje prechod na čistú energiu a je kľúčovým prvkom konkurencieschopnosti jej automobilového odvetvia. Európska komisia uverejnila v roku 2018 strategický akčný plán pre batérie s cieľom pomôcť Európe, aby sa stala svetovým lídrom v oblasti výroby a používania udržateľných batérií. Plán zahŕňa rôzne fázy hodnotového reťazca, identifikuje sa v ňom niekoľko strategických cieľov a navrhuje celý rad nástrojov na ich dosiahnutie.

II Účelom nášho auditu bolo zhodnotiť, či Komisia účinne presadzuje európsku priemyselnú politiku v oblasti batérií. Konkrétne sme preskúmali ciele politiky a intervenčné nástroje stanovené v akčnom pláne Komisie z roku 2018, ako aj pokrok pri jeho vykonávaní. Okrem toho sme preskúmali súčasnú a plánovanú kapacitu výroby batérií v EÚ spolu s rizikami, ktoré ju môžu ovplyvniť. Nakoniec sme sa zamerali na rozpočtové prostriedky a výsledky dosiahnuté s finančnou podporou EÚ. Táto správa bola vypracovaná päť rokov po uvedení akčného plánu a jej cieľom je prispieť k zlepšeniu politického rámca a efektívnejšiemu využívaniu zdrojov EÚ v tejto oblasti.

III Celkovo sme dospeli k záveru, že Komisia účinne presadzuje priemyselnú politiku EÚ v oblasti batérií, a to napriek nedostatkom pri monitorovaní, koordinácii a cílení, ako aj skutočnosti, že hlavnou strategickou výzvou pre hodnotový reťazec batérií v EÚ naďalej zostáva prístup k surovinám.

IV Zistili sme, že Komisia vo veľkej miere vykonala najvýznamnejšie činnosti uvedené v akčnom pláne a zaviedla kľúčové nástroje na podporu sektora batérií. Medzi jej dôležité úspechy patrí vytvorenie platforiem zainteresovaných strán zahŕňajúcich celý hodnotový reťazec, legislatívny návrh nového nariadenia o batériách a zvýšenie finančnej podpory pre výskumné, inovačné a výrobné projekty.

V Komisia monitoruje hodnotový reťazec batérií v EÚ na základe obmedzených a často neaktuálnych údajov. Okrem toho v akčnom pláne z roku 2018 neboli stanovené vyčíslené a časovo ohraničené ciele a Komisia neanalyzovala výrobu batérií v EÚ, ktorá je potrebná na dosiahnutie dvojakého cieľa: klimatickej neutrality i zachovania konkurencieschopného automobilového odvetvia v EÚ. Zvyšuje sa tým riziko, že cieľ Komisie v oblasti nulových emisií do roku 2035 sa buď nedosiahne z dôvodu nedostatočnej výroby batérií, alebo sa dosiahne za pomoci dovážaných batérií či elektrických vozidiel, čo je na škodu hodnotového reťazca batérií v EÚ a súvisiacich pracovných miest. Zároveň sa tým zvyšuje neistota, pokiaľ ide o bezpečnosť dodávok surovín potrebných pre udržateľnú výrobu v EÚ.

VI Pod vplyvom čoraz prísnejších noriem pre emisie CO₂ sa v rámci EÚ27 rýchlo rozvíja výrobná kapacita lítiovo iónových akumulátorových článkov, ktorá by sa mohla zvýšiť zo 44 gigawatthodín v roku 2020 na približne 1 200 gigawatthodín do roku 2030. Skutočné zavedenie takejto kapacity však nie je isté a môžu ho ohroziť geopolitické a hospodárske faktory.

VII Napriek politickým iniciatívam, ktoré sa datujú od roku 2008, je hodnotový reťazec batérií v EÚ naďalej veľmi závislý od dodávok z tretích krajín. Výrobcov batérií v EÚ od roku 2030 zrejme čaká nedostatok potrebných surovín. Príčina spočíva v kombinácii dôsledkov nárastu globálneho dopytu, ktorý je spôsobený najmä elektrifikáciou cestnej dopravy, a obmedzenia domácej ponuky surovín v EÚ, ktorá je nedostatočná a nepružná. Komisia v roku 2023 zintenzívnila úsilie o riešenie tejto situácie a predložila návrh aktu o kritických surovinách.

VIII Nové výskumné a výrobné projekty v oblasti batérií čerpajú podporu z viacerých zdrojov financovania. V období 2014 – 2020 sa z rozpočtu EÚ poskytlo najmenej 1,7 mld. EUR v podobe grantov a záruk za úvery, ktoré doplnili štátnu pomoc vo výške až 6 mld. EUR v rokoch 2019 – 2021. Komisia však nemá prehľad o celkovej verejnej podpore poskytovanej tomuto odvetviu, čo jej bráni zabezpečiť primeranú koordináciu a cielený výber. Zistili sme tiež, že podmienky finančnej podpory pre dôležité projekty spoločného európskeho záujmu závisia od umiestnenia investícií.

IX Komisia postupom času zlepšila zosúladenie financovania z hlavných programov EÚ na financovanie výskumu a inovácií – programu Horizont – so spoločným technologickým plánom. Stanovené technické ciele sa však zatiaľ nedosiahli a potreba financovania z prostriedkov EÚ na projektovej úrovni sa systematicky neposudzuje.

X Na základe týchto záverov Komisia odporúča, aby:

- o aktualizovala strategický akčný plán pre batérie s osobitným dôrazom na zabezpečenie prístupu k surovinám,
- o zintenzívnila monitorovanie a využívala aktuálne a súhrnné údaje,
- o zlepšila prehľad finančných prostriedkov EÚ pre hodnotový reťazec batérií,
- o zlepšila koordináciu a zacielenie finančných prostriedkov EÚ pre hodnotový reťazec batérií,
- o zabezpečila rovnaké podmienky prístupu všetkých účastníkov dôležitých projektov spoločného európskeho záujmu v oblasti batérií k verejnej finančnej pomoci.

Úvod

Batérie predstavujú najdôležitejší strategický faktor umožňujúci elektromobilitu a energetickú transformáciu

01 Cieľom Európskej zelenej dohody je transformovať EÚ na konkurencieschopné hospodárstvo, ktoré efektívne využíva zdroje a v ktorom budú do roku 2050 čisté emisie na nule¹. Do cieľa klimatickej neutrality je zahrnutá ďalšia dekarbonizácia energetického systému a výrazné zníženie emisií z dopravy do roku 2050. To si okrem iného vyžaduje zvýšenie počtu vozidiel s nulovými a nízkymi emisiami v celej EÚ z 13 miliónov automobilov do roku 2025 na 30 miliónov do roku 2030². Okrem toho bude od roku 2035 pravdepodobne ukončený predaj nových osobných automobilov a ľahkých úžitkových vozidiel so spaľovacími motormi s emisiami CO₂³.

02 Batérie sú jednou z niekoľkých technológií na uskladňovanie energie, ale z technologického hľadiska sú pre elektrickú mobilitu najľahšie dostupné. Vzhľadom na tieto súvislosti Komisia označila vývoj a výrobu batérií za strategickú nevyhnutnosť pre Európu, keďže umožňujú prechod na čistú energiu (vrátane uskladňovania nestálej výroby energie z obnoviteľných zdrojov) a tvoria kľúčový prvok konkurencieschopnosti európskeho automobilového odvetvia⁴, ktoré v súčasnosti zamestnáva približne 3,5 milióna pracovníkov vo výrobných činnostiach⁵. Investície do hodnotového reťazca batérií v EÚ by tiež mali riešiť problém súčasnej strategickú závislosti od výrobcov batérií z krajín mimo EÚ⁶.

¹ Oznámenie Komisie o Európskom ekologickom dohovore, [COM\(2019\) 640](#).

² Oznámenie Komisie o Stratégii pre udržateľnú a inteligentnú mobilitu, [COM\(2020\) 789](#).

³ Článok 1 návrhu nariadenia Komisie o sprísnení emisných noriem CO₂ pre nové osobné vozidlá a nové ľahké úžitkové vozidlá, [COM\(2021\) 556](#).

⁴ Príloha 2 k oznámeniu [COM\(2018\) 293](#), Strategický akčný plán pre batérie.

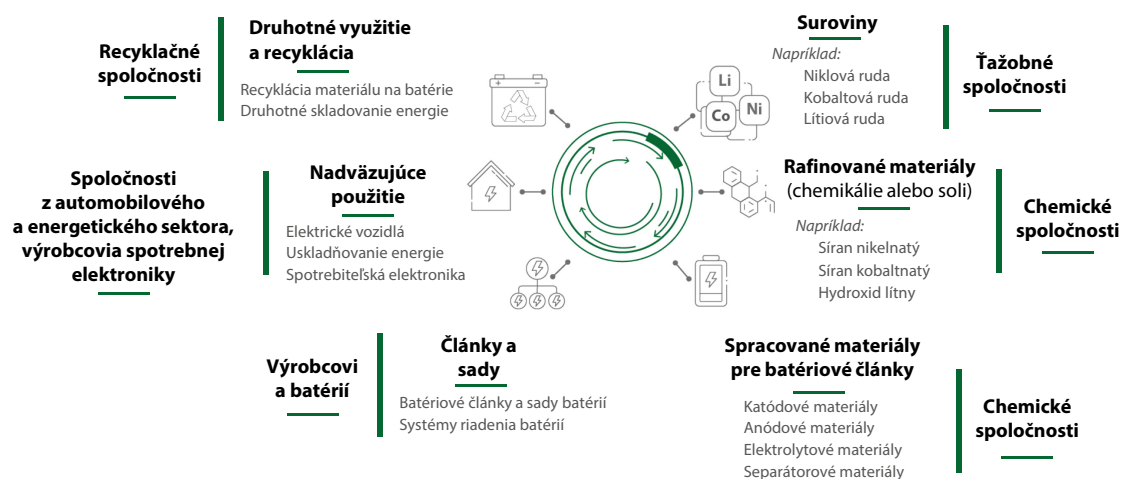
⁵ Európske združenie výrobcov automobilov (ACEA) – *The Automobile Industry – Pocket Guide 2022/2023*.

⁶ Pracovný dokument útvarov Komisie o strategických závislostiach a kapacitách, [SWD\(2021\) 352](#).

03 Batérie sú elektrochemické články, v ktorých sa uskladňuje energia v chemickej forme a môže sa v nich meniť na elektrickú energiu. Batériový článok sa zvyčajne skladá z anódy, katódy, elektrolytu a separátora, pričom sa používajú rôzne chemické technológie, ako je napríklad olovený a nikel-kadmiový článok. V lítiovo iónových akumulátoroch, ktoré patria medzi najmodernejšie techniky pohonu elektrických vozidiel, sa obvykle používa zmes piatich najdôležitejších materiálov: kobaltu, lítia, mangánu, prírodného grafitu a niklu.

04 Hodnotový reťazec batérií pozostáva z viacerých fáz, od ťažby a rafinácie surovín a výroby batériových komponentov až po výrobu a montáž článkov a recykláciu alebo zmenu účelu batérií. Reťazec je obehový a zahŕňa rôzne zainteresované strany (pozri [ilustráciu 1](#)).

Ilustrácia 1 – Fázy hodnotového reťazca batérií

Zdroj: EDA.

Batériový priemysel EÚ zaostáva za globálnou konkurenciou

05 Vozidlové parky osobných a dodávkových vozidiel sa postupne elektrifikujú. V roku 2021 malo 18 % nových registrácií elektrickú zástrčku⁷. Výroba lítiovo iónových akumulátorov, ktorými sú takéto vozidlá zvyčajne poháňané, sa však v súčasnosti sústreďuje v Ázii a nadväzuje na desaťročia trvajúcú históriu Ázie ako globálneho dodávateľa elektronických zariadení a komponentov. Investície do výskumu a inovácií spojené s veľkovýrobou umožnili Ázii dosiahnuť a udržať si technologické prvenstvo v oblasti moderných lítiovo iónových, ako aj ostatných batériových technológií⁸.

06 Najväčším výrobcom batérií na svete sa stala Čína. V roku 2021 mala výrobnú kapacitu 655 gigawatt hodín (GWh), čo predstavuje 76 % celosvetovej kapacity, s výrazným náskokom pred EÚ (7 %), Spojenými štátmi americkými (7 %) a Južnou Kóreou (5 %)⁹. Okrem toho je dominantným hráčom aj v predchádzajúcich fázach hodnotového reťazca, najmä pri dodávkach viacerých surovín a/alebo rafinovaných materiálov pre batérie, v prvom rade kobaltu, lítia, niklu a prírodného grafitu (pozri body 29 a 48 – 56).

07 Hoci elektrifikácia cestných vozidlových parkov v Spojených štátoch amerických zaostáva (v roku 2021 sa v USA predalo 630 000 elektrických vozidiel, čo predstavuje 5 % predaja za daný rok, zatiaľ čo v Európe to boli 2,3 milióna vozidiel, teda 18 %, a 3,3 milióna v Číne, čo je 16 %)¹⁰, vláda USA začala presadzovať významné verejné politiky, napríklad priame granty a daňové úvery, na podporu rastu trhu s elektrickými vozidlami aj hodnotového reťazca batérií. Vláda USA predovšetkým poskytuje:

- o priame granty na podporu investícií do domácej výroby batérií, ako aj súvisiacich materiálov a komponentov (6 mld. USD, ktoré sa majú financovať zo zákona o infraštruktúre schváleného obidvomi hlavnými politickými stranami v rokoch 2022 až 2026¹¹),

⁷ ACEA – *The Automobile Industry – Pocket Guide 2022 – 2023*.

⁸ Spoločné výskumné centrum, *Batteries – Technology development report*, 2020.

⁹ IEA (2022), *Global Supply Chains of EV Batteries*.

¹⁰ IEA (2022), *Global EV Outlook 2022* a IEA (2022), *Electric Vehicles*.

¹¹ *Public Law 117–58 Infrastructure Investment and Jobs Act*, oddiel 40207.

- o daňové úvery na výrobu batériových článkov alebo modulov až do výšky 45 USD za kilowatthodinu (kWh) a 10 % výrobných nákladov na kritické minerály a materiály pre batérie (schválené zákonom o znížení inflácie)¹² s odhadovaným celkovým rozpočtovým vplyvom vrátane podobných úľav na solárne a veterné komponenty vo výške približne 15,9 mld. USD¹³ v období 2022 – 2031,
- o daňové kredity až do výšky 7 500 USD za každé elektrické vozidlo uvedené na trh v USA, ktoré spĺňa vopred stanovené prahové hodnoty vyžadujúce, aby materiály, komponenty a konečná montáž pochádzali zo Spojených štátov amerických alebo z krajiny, s ktorou USA uzavreli dohodu o voľnom obchode. Tieto daňové úvery by sa mali financovať zo zákona o znížení inflácie¹⁴ a ich celkový vplyv na rozpočet sa odhaduje približne na 7,5 mld. USD¹⁵ v období 2022 – 2031.

¹² Verejný zákon 117-169, ktorým sa mení zákon o vnútorných príjmoch, oddiel 13502 – úver na vyspelú výrobu.

¹³ Rozpočtové oddelenie Kongresu, *Estimated Budgetary Effects of Public Law 117-169*.

¹⁴ Verejný zákon 117-169, ktorým sa mení zákon o vnútorných príjmoch, oddiel 13401 – úver na ekologické vozidlo.

¹⁵ Rozpočtové oddelenie Kongresu, *Estimated Budgetary Effects of Public Law 117-169*.

Úloha zainteresovaných strán EÚ pri podpore hodnotového reťazca batérií

08 Európska únia zasahuje do hodnotového reťazca batérií v troch hlavných oblastiach:

- **Strategické vedenie:** Komisia prostredníctvom svojich oznámení o priemyselnej politike¹⁶ načrtáva predstavu o tom, ako možno priemysel EÚ previesť dvojakou ekologickou a digitálnou transformáciou a zároveň zabezpečiť jeho strategickú suverenitu. Táto politika sa tiež novo zameriava na priemyselné ekosystémy a zohľadňuje všetkých účastníkov hodnotového reťazca – v prípade batérií sa to premietlo do strategického akčného plánu pre batérie z roku 2018 (ďalej len „akčný plán“)¹⁷. Komisia uplatňuje strategické vedenie aj vtedy, keď využíva svoju právomoc zvolávať stretnutia zainteresovaných strán z celého hodnotového reťazca na špecializovaných fórach, ako je napríklad Európska aliancia pre batérie.
- **Regulačný rámec:** Cieľom smernice 2006/66/ES¹⁸ o batériách a použitých batériách je predovšetkým zlepšiť environmentálne vlastnosti batérií stanovením pravidiel ich uvádzania na trh (najmä zákazom určitých nebezpečných látok) a pravidiel ich zberu, recyklácie a zneškodňovania. Členské štáty musia zabezpečiť minimálne ciele zberu a recyklácie a podať Komisii správu o ich dosiahnutí. Táto smernica bude onedlho nahradená [nariadením Európskeho parlamentu a Rady](#)¹⁹, so širším rozsahom pôsobnosti (pozri bod 28). Okrem toho Komisia v marci 2023 uverejnila dva návrhy nariadení zameraných na inovácie a zvýšenie európskej výrobnnej kapacity, okrem iného v oblasti batérií²⁰, a na zaistenie bezpečných a udržateľných dodávok kritických surovín²¹. Okrem toho návrh Komisie z roku 2022 na revíziu smernice o priemyselných emisiách (smernica 2010/75/EÚ)²² zahŕňa rozšírenie jej rozsahu pôsobnosti na závody na výrobu batérií.

¹⁶ Oznámenia Komisie Priemyselný plán v kontexte Zelenej dohody určený pre vek emisnej neutrálnosti, [COM\(2023\) 62](#), ako aj skoršie dokumenty: Nová priemyselná stratégia pre Európu, [COM\(2020\) 102](#) a Investovanie do inteligentného, inovatívneho a udržateľného priemyslu Aktualizovaná stratégia pre priemyselnú politiku EÚ, [COM\(2017\) 479](#).

¹⁷ Príloha 2 k nariadeniu [COM\(2018\) 293](#), Strategický akčný plán pre batérie.

¹⁸ [Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2006/66/ES](#) o batériách a akumulátoroch a použitých batériách a akumulátoroch.

¹⁹ Návrh nariadenia o batériách a použitých batériách, [COM\(2020\) 798](#).

- o **Finančná podpora EÚ:** EÚ poskytuje granty a záruky za úvery na výskumné a investičné projekty v oblasti batérií prostredníctvom viacerých nástrojov – rámcových programov Horizont, Európskeho fondu regionálneho rozvoja (ERDF), Európskeho fondu pre strategické investície (ERDFI), ktorý riadi Európska investičná banka (EIB), a najnovšie aj Fondu inovácií a Mechanizmu na obnovu a odolnosť (RRF). V období 2014 – 2020 sme identifikovali granty EÚ v celkovej výške 1,2 mld. EUR a úvery so zárukou EÚ vo výške 495 mil. EUR. Granty EÚ môže spravovať buď priamo Komisia alebo jej výkonné agentúry, konkrétne Európska výkonná agentúra pre klímu, infraštruktúru a životné prostredie a Európska výkonná agentúra pre zdravie a digitalizáciu (programy Horizont), alebo Komisia spolu s členskými štátmi (ERDF).

Finančná podpora výrobcov batérií zo strany členských štátov podlieha pravidlám EÚ o štátnej pomoci

09 Členské štáty spravidla nesmú poskytovať podnikom, napríklad výrobcom v hodnotovom reťazci batérií, takú pomoc, ktorá narúša hospodársku súťaž na vnútornom trhu alebo hrozí jej narušením²³. Bez ohľadu na túto zásadu možno isté formy pomoci považovať za zlučiteľné s vnútorným trhom, ak sú v súlade s osobitnými pravidlami štátnej pomoci a v určitých prípadoch ich schváli Komisia.

²⁰ Návrh nariadenia, ktorým sa stanovuje rámec opatrení na posilnenie európskeho ekosystému výroby výrobkov emisne neutrálnych technológií (akt o emisne neutrálnom priemysle), COM(2023) 161.

²¹ Návrh nariadenia, ktorým sa stanovuje rámec na zaistenie bezpečných a udržateľných dodávok kritických surovín, COM(2023) 160.

²² Návrh smernice, ktorou sa mení smernica 2010/75/EÚ o priemyselných emisiách a smernica Rady 1999/31/ES z 26. apríla 1999 o skládkach odpadov, COM(2022) 156.

²³ Zmluva o založení Európskej únie, článok 107.

10 Podrobnejší opis týchto podmienok je uvedený v nariadeniach a oznámeniach Komisie vrátane všeobecného nariadenia o skupinových výnimkách²⁴ a osobitných rámcoch, ktoré sa vzťahujú na určité činnosti, regióny alebo dočasné okolnosti. V týchto rámcoch majú zvláštny význam dôležité projekty spoločného európskeho záujmu (IPCEI)²⁵ Komisia doteraz schválila dva takéto projekty v oblasti batérií a oprávnila štátnu pomoc vo výške až 6 mld. EUR (pozri body 65 – 69).

11 V marci 2020 Komisia prijala dočasný rámec štátnej pomoci²⁶ na zvýšenie rozsahu verejnej podpory v kontexte COVID-19 s cieľom chrániť pracovné miesta a podporiť hospodárstvo. V marci 2022 v reakcii na ruskú inváziu na Ukrajinu ďalej zmiernila pravidlá EÚ v oblasti štátnej pomoci, aby poskytla krátkodobú úľavu spoločnostiam postihnutým krízou alebo sankciami a protisankciami. Hoci uvedené rámce nie sú špecifické pre tento sektor, môžu ich využiť aj výrobcovia batérií na podporu svojich činností.

12 Okrem toho bola od roku 2022 vo väčšine členských štátov EÚ27 zavedená určitá forma stimulácie nákupu elektrických vozidiel, či už vo forme daňových výhod alebo priamych dotácií. Tie však zvyčajne nie sú závislé od pôvodu vozidla a nemusia byť nevyhnutne klasifikované ako štátna pomoc.

²⁴ Nariadenie (EÚ) 651/2014 o vyhlásení určitých kategórií pomoci za zlučiteľné s vnútorným trhom podľa článkov 107 a 108 zmluvy.

²⁵ Oznámenie Komisie C(2021) 8481.

²⁶ Oznámenie Komisie Dočasný rámec pre opatrenia štátnej pomoci na podporu hospodárstva pri súčasnom šírení ochorenia COVID-19, C(2020) 1863.

Rozsah auditu a audítorský prístup

13 V tejto správe posudzujeme, či Komisia účinne presadzuje európsku priemyselnú politiku v oblasti batérií. Na tento účel sme preskúmali:

- o relevantnosť politických cieľov a intervenčných nástrojov stanovených v akčnom pláne Komisie, ich súlad s národnými stratégiami a najdôležitejšie opatrenia, ktoré Komisia doteraz prijala,
- o monitorovanie hodnotového reťazca batérií zo strany Komisie a jeho potenciál prispieť k širším cieľom EÚ v oblasti klímy,
- o výrobnú kapacitu batériového priemyslu v EÚ, súčasnú aj plánovanú do roku 2030, spolu s rizikami, ktoré môžu ovplyvniť túto budúcu kapacitu,
- o na základe dostupných údajov bezpečnosť dodávok kľúčovej suroviny a rafinovaných materiálov pre batérie,
- o pridelovanie a koordináciu rôznych finančných tokov EÚ a vnútroštátnych finančných tokov, ktoré poskytujú finančnú podporu pre hodnotový reťazec batérií v období 2014 – 2020,
- o potrebu výskumu financovaného EÚ v tomto sektore, jeho technologické priority a dosiahnuté výsledky.

14 Analyzovali sme dôkazy z rôznych zdrojov:

- o preskúmania existujúcich právnych predpisov, hodnotiace správy a politické dokumenty,
- o rozhovory s úradníkmi Európskej komisie, jej výkonných agentúr zodpovedných za riadenie programov Horizont a vnútroštátnych a regionálnych orgánov relevantných pre hodnotový reťazec batérií v Nemecku, Španielsku, vo Francúzsku, v Poľsku, Portugalsku a vo Švédsku, teda v členských štátoch, v ktorých sa realizovali projekty s hmotnou finančnou podporou z rozpočtu EÚ alebo projekty relevantné v jednotlivých fázach hodnotového reťazca, konkrétne v oblasti ťažby surovín a výroby batérií,

- o rozhovory so zástupcami priemyselných spoločností a výskumných inštitúcií pôsobiacich v hodnotovom reťazci batérií, ako aj so znalostným inovačným spoločenstvom²⁷ zameraným na udržateľnú energiu (EIT Innoenergy),
- o analýzu verejne dostupných údajov o súčasnej a plánovanej kapacite na výrobu batérií,
- o analýzu rozpočtových informácií o financovaní hodnotového reťazca batérií zo strany EÚ a členských štátov,
- o preskúmanie výsledkov výskumných činností v oblasti batérií financovaných z prostriedkov EÚ,
- o preskúmanie sprievodných dokladov o výbere a realizácii vzorky spolufinancovaných projektov výskumu a vývoja alebo výrobných projektov v rámci hodnotového reťazca batérií vrátane kontroly na mieste v prípade niektorých z týchto projektov (pozri [prílohu I](#)).

15 Preskúmali sme aj hlavné zásady stanovené v návrhu nariadenia Komisie o batériách a použitých batériách z roku 2020²⁸ (na ktorom v decembri 2022 dosiahli spoluzákonnodarcovia predbežnú politickú dohodu, ale v čase uverejnenia tejto správy ešte nebol oficiálne prijatý ani uverejnený), keďže má potenciál zmeniť situáciu v oblasti batérií v Európe. Podrobne sme nepreskúmali nový zákon o kritických surovinách a zákon o emisne neutrálnom priemysle, ktoré Komisia navrhla v marci 2023.

²⁷ [What is an Innovation Community?](#).

²⁸ Návrh nariadenia o batériách a použitých batériách, [COM\(2020\) 798](#).

16 V roku 2019 sme uverejnili prehľad²⁹, v ktorom sme opísali podporu EÚ od roku 2014 pre rôzne technológie uskladňovania energie (vrátane batérií, ale aj prečerpávacích vodných elektrární, vodíka a tepelného uskladnenia) a identifikovali sme niekoľko výziev v oblasti podpory EÚ pre vývoj a zavádzanie technológií uskladňovania energie. Okrem toho sme sa v roku 2022 zaoberali synergiami medzi programom Horizont 2020 a EFRR³⁰, čo je téma, ktorá sa týka aj hodnotového reťazca batérií vzhľadom na to, že väčšina finančnej podpory EÚ sa doteraz poskytovala najmä prostredníctvom týchto dvoch nástrojov. V uvedenej správe sme konštatovali, že pre Komisiu a vnútroštátne alebo regionálne orgány bolo ťažké identifikovať a preskúmať možné synergie tohto typu a že spolupráca medzi zainteresovanými stranami fondov zostala obmedzená.

17 Hodnotový reťazec batérií sa v nedávnych rokoch prudko rozvíjal na globálnej aj európskej úrovni. Päť rokov po prijatí akčného plánu z roku 2018 je cieľom tejto správy prispieť k zlepšeniu politického rámca a k efektívnejšiemu využívaniu zdrojov EÚ v tejto oblasti.

²⁹ [Preskúmanie 04/2019](#): Podpora EÚ na uskladňovanie energie.

³⁰ [Osobitná správa 23/2022](#): Synergie medzi programom Horizont 2020 a európskymi štrukturálnymi a investičnými fondmi.

Pripomienky

Stratégia Komisie pre batérie zodpovedá potrebám európskych zainteresovaných strán, a to napriek nedostatkom v monitorovaní

18 Preskúmali sme vývoj akčného plánu Komisie a relevantnosť politických cieľov, ktoré sledovala, i opatrení, ktoré navrhla. Akčný plán sme porovnali s národnými stratégiami, ak existovali, aby sme posúdili ich súlad. Preskúmali sme hlavné úspechy Komisie pri vykonávaní akčného plánu po jeho uverejnení v roku 2018. Nakoniec sme preskúmali, ako Komisia monitoruje hodnotový reťazec batérií a potenciál výroby batérií v EÚ prispieť k dosiahnutiu širších cieľov EÚ v oblasti klimatickej neutrality a konkurencieschopnosti automobilového priemyslu.

Akčný plán z roku 2018 je výsledkom úsilia Komisie o podporu priemyselnej politiky EÚ v oblasti batérií od roku 2015

19 Od roku 2015, v nadväznosti na revíziu strategického plánu pre energetické technológie (SET)³¹, sa výroba batérií stala základom priemyselnej politiky EÚ. V akčnom pláne sa píše o potrebe „stať sa konkurencieschopným v globálnom sektore batérií“ a v pláne vykonávania z roku 2017³² sa uvádzajú konkrétne činnosti v oblasti výskumu a inovácií potrebné na dosiahnutie tohto cieľa. V tom istom roku Komisia vo svojom oznámení o obnovení stratégie pre priemyselnú politiku EÚ³³ označila investície do batérií za strategicky dôležité a oznámila svoj zámer zhromaždiť zainteresované strany a „naštartovať priemyselné iniciatívy pre úplný hodnotový reťazec batérií v EÚ, a to pre mobilné aj stacionárne aplikácie“.

³¹ Oznámenie Komisie o príprave Integrovaného strategického plánu pre energetické technológie (SET): Urýchlenie transformácie európskeho energetického systému [C/2015/6317](#).

³² Informačný systém plánu SET, *Become competitive in the global battery sector to drive e-mobility and stationary storage forward*.

³³ Oznámenie Komisie, Aktualizovaná stratégia pre priemyselnú politiku EÚ, [COM\(2017\) 479](#).

20 V októbri 2017 Komisia zorganizovala stretnutie na vysokej úrovni o vývoji a výrobe batérií a oznámila založenie platformy pod vedením priemyslu, známej ako Európska aliancia pre batérie. Zainteresované strany z priemyslu a výskumná komunita využívali túto platformu a v rokoch 2017 až 2018 pokračovali v príprave zoznamu opatrení potrebných na rozvoj hodnotového reťazca batérií.

21 Komisia v apríli 2018 na základe príspevkov Európskej aliancie pre batérie uverejnila svoj akčný plán ako prílohu k oznámeniu Komisie o udržateľnej mobilite pre Európu³⁴ s celkovým cieľom dosiahnuť, aby sa „Európa v kontexte obehového hospodárstva stala svetovým lídrom v oblasti udržateľnej výroby a používania batérií“. Plán zahŕňa rôzne fázy hodnotového reťazca od ťažby surovín až po ich zhodnotenie z batérií po skončení ich životnosti (pozri [rámcík 1](#)). Navrhuje tiež celý rad nástrojov, ktoré zahŕňajú uľahčenie partnerstiev medzi zainteresovanými stranami, legislatívne intervencie a financovanie projektov súvisiacich s batériami.

Rámček 1

Strategický akčný plán Komisie pre batérie z roku 2018

V akčnom pláne je určených šesť cieľov v týchto oblastiach:

- 1) zabezpečenie prístupu k surovinám;
- 2) podpora európskej výroby batériových článkov v potrebnom rozsahu;
- 3) podpora výskumu a inovácií EÚ v oblasti pokročilých a prelomových technológií;
- 4) posilnenie pracovnej sily a zručností;
- 5) podpora udržateľnosti odvetvia výroby batériových článkov v EÚ;
- 6) zabezpečenie súladu so širším podporným a regulačným rámcom.

Pri každej z týchto oblastí sa v dokumente uvádzajú opatrenia, ktoré má Komisia prijať, v niektorých prípadoch spolu s členskými štátmi a zainteresovanými stranami z odvetvia v celom hodnotovom reťazci batérií. Konečný termín vykonania väčšiny opatrení je v období od roku 2018 do roku 2020.

³⁴ Príloha 2 k oznámeniu COM(2018) 293.

22 Na základe našej analýzy sme zistili, že akčný plán z roku 2018 poskytuje relevantný rámec pre rozvoj európskej priemyselnej politiky v oblasti batérií. Rôzne opatrenia plánu sa súbežne zaoberajú celým radom problémov (ako je globálna súťaž o obmedzené zdroje, úspory z rozsahu a silné vzájomné závislosti v hodnotovom reťazci batérií), pri ktorých by roztrieštený prístup rôznych zainteresovaných strán nebol primeraný. Konštatujeme však, že akčný plán vypracovaný v roku 2018 sa priamo nezaobera rizikom, ktoré predstavuje následné zvýšenie cien energií, najmä v dôsledku konfliktu na Ukrajine. Energeticky náročný priemysel výroby batérií je zvyčajne veľkým spotrebiteľom plynu a elektrickej energie, ktorých ceny sa v prvej polovici roka 2022 zvýšili približne o 60 %³⁵.

Akčný plán má podporu európskeho automobilového a energetického priemyslu a vo všeobecnosti je v súlade s podobnými stratégiami v členských štátoch

23 Z našej analýzy tiež vyplynulo, že akčný plán Komisie v podstate odráža návrhy Európskej aliancie pre batérie, ktorú vedie priemysel a ktorá zahŕňa mnohých európskych výrobcov automobilov a zainteresované strany z energetického sektora, ako sú výrobcovia a distribútori elektrickej energie. Okrem toho naše rozhovory s predstaviteľmi vnútroštátnych a regionálnych orgánov, ako aj so zástupcami priemyslu a výskumných inštitúcií, ktoré sme kontrolovali v rámci auditu, naznačujú širokú podporu iniciatívy Komisie a samotného akčného plánu.

24 Z členských štátov, na ktoré sa vzťahuje náš audit, vypracovali svoje vlastné národné stratégie Nemecko (v roku 2018³⁶) a Švédsko (v roku 2020³⁷). Zistili sme, že obe stratégie sú v súlade so stratégiou Komisie v tom zmysle, že tiež vychádzajú z príspevkov zainteresovaných strán z oblasti priemyslu a výskumu a sledujú podobné ciele pomocou podobných nástrojov. Aj ony mali za cieľ rozšíriť udržateľnú výrobu vrátane jej recyklačného rozmeru a plánovalo sa, že využijú vnútroštátne finančné prostriedky na podporu výskumu a inovácií a odbornú prípravu pracovnej sily.

³⁵ Eurostat, *Electricity and gas prices for non-household consumers – bi-annual data* (NRG_PC_205, NRG_PC_203).

³⁶ *Batterien „made in Germany“ – ein Beitrag zu nachhaltigem Wachstum und klimafreundlicher Mobilität.*

³⁷ *Strategi för fossilfri konkurrenskraft en hållbar batteri värdekedja.*

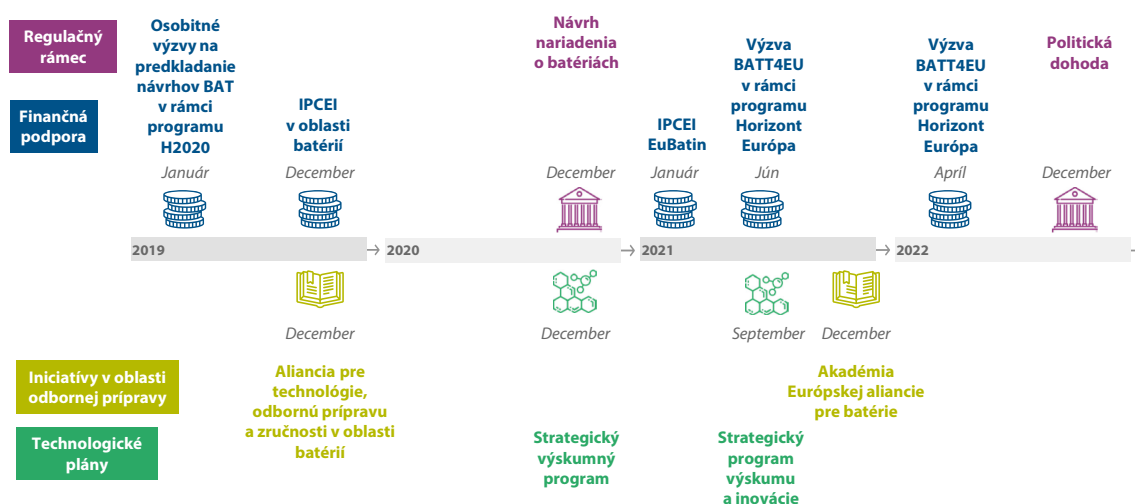
25 Portugalsko v roku 2018 prijalo stratégiu využívania štátnych zdrojov lítia. V Španielsku, Francúzsku a Poľsku nie sú formálne vnútroštátne stratégie osobitne zamerané na hodnotový reťazec batérií.

Vykonávanie akčného plánu prinieslo hlavné nástroje na podporu hodnotového reťazca batérií v EÚ

26 Spolu s opatreniami uvedenými v akčnom pláne, ktoré sa týkajú nepretržitej práce rôznych útvarov Komisie v rámci spolupráce s členskými štátmi a súkromnými zainteresovanými stranami, sme zistili, že tam, kde akčný plán definoval konkrétne výstupy (15 z 37 opatrení), boli tieto výstupy vo všeobecnosti dosiahnuté. V *prílohe II* je uvedený zoznam týchto opatrení spolu s hlavnými výsledkami a ich analýzou.

27 Na *ilustrácii 2* sú zdôraznené najvýznamnejšie opatrenia Komisie v období 2018 – 2022 vyplývajúce z akčného plánu, pokiaľ ide o regulačnú intervenciu, finančnú podporu, technológie a rozvoj zručností.

Ilustrácia 2 – Časový prehľad najdôležitejších výstupov opatrení Komisie na podporu hodnotového reťazca batérií v EÚ

Poznámka: BAT a BATT4EU sa týkajú tém špecifických pre batérie v rámci výziev na predkladanie návrhov vyhlásených v programe Horizont 2020 („Budovanie nízkouhlíkovej budúcnosti odolnej voči zmenám klímy: Batérie ďalšej generácie“) a Horizont Európa („Medziodvetvové riešenia pre zmenu klímy“), v druhom prípade v rámci spoločne programovaného európskeho partnerstva BATT4EU.

Zdroj: Analýza EDA.

28 Niekoľko výsledkov akčného plánu rozšírilo intervenciu Komisie v hodnotovom reťazci batérií s významným potenciálnym budúcim vplyvom.

- o Návrh nového nariadenia o batériách a akumulátoroch (2020)³⁸: jediným legislatívnym nástrojom osobitne zameraným na batérie zostáva smernica 2006/66/ES. Zameriava sa predovšetkým na etapu konca životnosti batérií a na ich vplyv na životné prostredie. Komisia vo svojom návrhu uprednostňuje priamo uplatniteľné nariadenie EÚ pred smernicou, ktorá si vyžaduje transpozíciu členskými štátmi, a rozširuje rozsah legislatívnej intervencie tak, aby zahŕňala celý životný cyklus batérií. Cieľom návrhu je zabezpečiť rovnaké podmienky na vnútornom trhu, podporiť obehové hospodárstvo a znížiť environmentálne a sociálne vplyvy hodnotového reťazca batérií. Hlavné nové prvky zahŕňajú požiadavky na náležitú starostlivosť v dodávateľskom reťazci, minimálny obsah recyklovaného materiálu v každej novej batérii, povinné vyhlásenie o uhlíkovej stope a minimálne požiadavky na výkon a životnosť. V decembri 2022 dosiahli spoluzákondarcovia predbežnú politickú dohodu, ale v čase uverejnenia tejto správy nariadenie ešte nebolo formálne prijaté a uverejnené.
- o Schválenie dvoch dôležitých projektov spoločného európskeho záujmu: prostredníctvom rozhodnutí prijatých v decembri 2019 a januári 2021 Komisia schválila štátnu pomoc vo výške až 6 mld. EUR, ktorú 12 členských štátov notifikovalo na podporu 74 jednotlivých projektov v rámci európskeho hodnotového reťazca batérií. Do dôležitých projektov spoločného európskeho záujmu je priamo zapojených 53 spoločností, ktoré spolupracujú s ďalšími partnermi, konkrétne s výskumnými organizáciami. Komisia predpokladá, že tieto projekty prinesú do roku 2031 celkové investície vo výške 14 mld. EUR.
- o Podpora vytvárania platforiem zainteresovaných strán, ako je európska platforma pre technológie a inovácie v oblasti batérií (2018), ktorá okrem iného vypracovala nový technologický plán pre európsku výskumnú a inovačnú činnosť v oblasti batérií.

³⁸ Návrh nariadenia o batériách a použitých batériách, [COM\(2020\) 798](#).

- o Komisia v rámcových programoch EÚ pre výskum a inovácie nástroja Horizont uverejnila výzvy na predkladanie návrhov, ktoré sú osobitne zamerané na projekty výskumu a inovácií v hodnotovom reťazci batérií. Rozpočet pôvodne vyčlenený na tieto výzvy predstavoval 246 mil. EUR (v rámci pracovného programu na roky 2018 – 2020 nástroja Horizont 2020) a 293 mil. EUR (v rámci pracovného programu na roky 2021 – 2022 nástroja Horizont Európa, ako súčasť spoluprogramovaného partnerstva³⁹ pre batérie). Ide o zmenu v porovnaní s predchádzajúcim financovaním projektov týkajúcich sa batérií rozptýlených medzi iné výzvy, ktoré nesúviseli s batériami.

29 Zistili sme tiež, že v menšom počte prípadov opatrenia neprinesli očakávané výsledky:

- o Pokiaľ ide o finančnú podporu pre európsku výrobu batériových článkov vo veľkom meradle, Komisia v spolupráci s EIB plánovala vytvoriť špecializovaný portál pre financovanie batérií s cieľom uľahčiť prístup zainteresovaných strán k primeranej finančnej podpore a pomôcť pri kombinovaní finančných nástrojov. Napriek vytvoreniu komplexnejšieho portálu InvestEU⁴⁰ v roku 2021, ktorého cieľom bolo spojiť investorov a realizátorov projektov, takýto portál venovaný hodnotovému reťazcu batérií v EÚ zatiaľ neexistuje.
- o Pokiaľ ide o zabezpečenie udržateľných dodávok surovín, Komisia naplánovala využitie všetkých vhodných nástrojov obchodnej politiky (napríklad dohôd o voľnom obchode) na zabezpečenie spravodlivého a udržateľného prístupu k surovinám v tretích krajinách. Napriek prebiehajúcim rokovaniam a podpísaniu strategických partnerstiev s viacerými krajinami EÚ doposiaľ neuzavrela dohody o voľnom obchode s najväčšími svetovými výrobcami surovín alebo rafinovaných materiálov pre batérie, predovšetkým s Čínou (surový prírodný grafit a rafinovaný kobalt, lítium, nikel a prírodný grafit), Konžskou demokratickou republikou (surový kobalt) a Austráliou (surové lítium).

³⁹ Článok 10 nariadenia Európskeho Parlamentu a Rady (EÚ) 2021/695, ktorým sa zriaďuje Horizont Európa – rámcový program pre výskum a inovácie.

⁴⁰ Vykonávacie rozhodnutie Komisie (EÚ) 2021/626 zo 14. apríla 2021, ktorým sa zriaďuje Portál InvestEU a stanovujú jeho technické špecifikácie.

Komisia monitoruje hodnotový reťazec batérií v EÚ na základe obmedzených a často neaktuálnych údajov

30 Komisia pri monitorovaní vývoja hodnotového reťazca batérií v EÚ vychádza z viacerých zdrojov, pričom medzi najvýznamnejšie patria:

- o Eurostat, ktorý zhromažďuje údaje o zamestnanosti, počte a obrate podnikov v sektore výroby batérií, výrobe rôznych kategórií batérií, miere zberu prenosných batérií, recyklácii batérií podľa klasifikácie smernice o batériách z roku 2006 a o dovoze a vývoze surovín a batérií,
- o Spoločné výskumné centrum Komisie, ktoré na žiadosť útvarov Komisie pripravuje správy a analýzy týkajúce sa hodnotového reťazca batérií, prevádzkuje novovytvorené [Monitorovacie stredisko technológií čistej energie a informačný systém o surovinách](#) – komplexnú databázu o obchode, výrobe a spotrebe rôznych surovín a spracovaných materiálov vrátane tých, ktoré sú dôležité pre batérie,
- o *ad hoc* oznámenia, analýzy a správy, ktoré pripravili výskumné ústavy, konzultanti, priemyselné subjekty a rôzne priemyselné združenia vrátane EIT InnoEnergy,
- o pravidelné stretnutia platforiem zainteresovaných strán, ako je Európska aliancia pre batérie, a dozorných rád oboch dôležitých projektov spoločného európskeho záujmu v oblasti batérií.

31 Informácie, ktoré Komisia zhromažďuje, podporujú tvorbu jej politík. Komisia ich využíva na vypracovanie a monitorovanie svojich politík a stratégií, pri koncipovaní výziev na predkladanie návrhov na projekty v oblasti batérií a pri hodnotení kritickosti, ktoré ústi do prijatia [zoznamu surovín kritických pre EÚ](#)⁴¹. Využíva ich nielen vo výročných správach o pokroku v oblasti konkurencieschopnosti technológií čistej energie⁴², ktoré obsahujú časť venovanú batériám, ale aj vo svojej prognostickej činnosti.

⁴¹ Oznámenie Komisie Odolnosť v oblasti kritických surovín, [COM\(2020\) 474](#).

⁴² Správy Komisie [COM\(2020\) 953](#) a [COM\(2021\) 952](#).

32 Monitorovanie zo strany Komisie je však ovplyvnené nedostatkami, ktoré vyplývajú najmä z chýbajúceho systému zberu aktuálnych a komplexných údajov. Pokiaľ ide o suroviny, rafinované a spracované materiály pre batérie, treba konštatovať, že príslušné informácie použité v informačnom systéme o surovinách⁴³, hoci bolo v roku 2023 aktualizované, vychádza z údajov za obdobie 2016 – 2020, ďalej treba uviesť, že je tento systém je neúplný v prípade surového kobaltu, surového lítia a rafinovaného prírodného grafitu a nevzťahuje sa na výrobu spracovaných materiálov (anódy a katódy). Okrem toho informačný systém Komisie o surovinách, ktorý zaznamenáva širokú škálu údajov a sprístupňuje ich verejnosti v štruktúrovanej forme, stále zobrazuje najmä údaje do roku 2016, pokiaľ ide o materiály, ktoré sú relevantné pre hodnotový reťazec batérií. Pokiaľ ide o iné materiály, k dispozícii sú aktuálnejšie informácie.

33 Najdôležitejším zistením však je, že Komisia dostatočne nemonitoruje výrobu batérových článkov v EÚ. Eurostat v súčasnosti informuje o množstve (jednotkách) vyrobených batérií⁴⁴ bez ohľadu na ich energetickú kapacitu vo wathodinách, čo je základný ukazovateľ trhu. Keďže chýbajú skutočné údaje od výrobcov, Spoločné výskumné centrum mohlo odhadnúť výrobu lítiovo iónových batérových článkov v roku 2021 (16 GWh)⁴⁵ len na základe predpokladov a korelovaných premenných. Výrobná kapacita EÚ, ktorá sa uvádza v každej správe Komisie o pokroku v oblasti čistej energie⁴⁶ a bežne sa vyskytuje v niekoľkých ďalších sektorových publikáciách, vychádza z oznámení výrobcov, ktoré sú často stiahnuté a nebývajú nezávisle overené.

34 Nedostatok aktuálnych a komplexných údajov obmedzuje schopnosť Komisie monitorovať konkurencieschopnosť európskeho hodnotového reťazca a identifikovať riziká pre rast a rovnováhu medzi ponukou a dopytom.

⁴³ Európska komisia, *Study on the Critical Raw Materials for the EU 2023*.

⁴⁴ *Sold production, exports and imports* [Ds-056120__custom_3519735] – Eurostat, údaje extrahované 6. 10. 2022.

⁴⁵ Spoločné výskumné centrum, *Batteries for Energy Storage in the European Union – 2022 Status report on technology development, trends, value chains and markets*.

⁴⁶ Najnovšie: Pokrok v oblasti konkurencieschopnosti technológií čistej energie, COM(2022) 643.

Posúdenie príspevku európskych batérií k cieľom klimateckej neutrality zostáva ťažké

35 Celkový európsky cieľ stať sa „globálnym lídrom“ je v akčnom pláne Komisie rozčlenený do cieľov v šiestich oblastiach, pričom všetky sa týkajú hodnotového reťazca batérií (pozri [rámček 1](#)). Opatrenia Komisie uvedené v pláne síce sú v niektorých prípadoch vyčíslené a vo všeobecnosti časovo ohraničené, pre šesť cieľov to však neplatí. Okrem toho akčný plán neobsahuje definíciu ukazovateľov a priebežných míľnikov, ktoré by umožnili merať pokrok pri ich dosahovaní. To je zvlášť významné v prípade výroby batérií.

36 Komisia neanalyzovala očakávaný príspevok hodnotového reťazca batérií v EÚ k cieľom klimateckej neutrality, najmä pokiaľ ide o cieľ nulových emisií v roku 2035 pre nové osobné vozidlá a nové ľahké úžitkové vozidlá. Komisia síce predpokladá, že v roku 2030 bude na európskych cestách jazdiť približne 30 miliónov vozidiel s nulovými emisiami⁴⁷ a 90 % nových registrácií v roku 2035 budú tvoriť batéριοvé elektrické vozidlá⁴⁸, jej súčasná stratégia týkajúca sa batérií však nehodnotí európsku kapacitu na obsluhu takéhoto trhu.

37 Tieto nedostatky obmedzujú schopnosť Komisie monitorovať a zmierňovať niekoľko kľúčových rizík. Upozorňujeme predovšetkým na riziko, že stanovené ciele v oblasti nulových emisií sa buď nedosiahnu z dôvodu nedostatočnej výroby batérií, alebo sa dosiahnu prevažne za pomoci dovážaných batérií či elektrických vozidiel, čo je na škodu hodnotového reťazca EÚ batérií a súvisiacich pracovných miest. Napokon, chýbajúca kvantifikácia očakávaného rastu výroby batérií v EÚ zvyšuje neistotu, pokiaľ ide o bezpečnosť dodávok surovín potrebných na udržanie tejto výroby.

⁴⁷ Stratégia pre udržateľnú a inteligentnú mobilitu – nasmerovanie európskej dopravy do budúcnosti, [COM\(2020\) 789](#).

⁴⁸ *Impact assessment accompanying the proposal for a Regulation as regards strengthening the CO₂ emission performance standards for new passenger cars and new light commercial vehicles*, [SWD\(2021\) 613](#).

38 V marci 2023 Komisia uverejnila návrh nariadenia, známy ako akt o emisne neutrálnom priemysle, ktorého cieľom je inovovať a rozširovať európsku výrobnú kapacitu technológií, ktoré sú kľúčové na splnenie cieľov EÚ v oblasti klímy (pozri bod 08). V prípade týchto technológií, ktoré okrem iného zahŕňajú batérie, je cieľom návrhu do roku 2030 dosiahnuť domácu výrobnú kapacitu zodpovedajúcu 40 % ročných potrieb zavádzania potrebných na dosiahnutie týchto cieľov. Návrh obsahuje aj orientačný cieľ špecifický pre batérie, konkrétne domácu výrobu na uspokojenie 90 % ročného dopytu Únie v roku 2030, čo sa premieta do výrobnéj kapacity 550 GWh⁴⁹.

Predpokladá sa, že výroba batérií v EÚ bude do roku 2030 rýchlo rásť, hrozí jej však nedostatok surovín

39 Analyzovali sme súčasnú aj plánovanú kapacitu výroby batérií v EÚ do roku 2030, dostatočnosť tejto kapacity na uspokojenie dopytu v EÚ a riziká, ktoré môžu ovplyvniť skutočné nasadenie. Predpokladaná výrobná kapacita na rok 2030 vychádza z oznámení európskych a neeurópskych spoločností o ich plánovaných budúcich investíciách v rámci EÚ. Tieto oznámenia pôvodne zostavilo nemecké Spolkové ministerstvo hospodárskych vecí a opatrení v oblasti klímy v máji 2022 a revidovalo ich na základe našej audítorskej práce. V závislosti od časových rámcov a stratégií jednotlivých výrobcov batérií sú tieto investície v rôznych fázach splatnosti a môžu sa ešte zmeniť, napríklad v reakcii na stimuly ponúkané vládami v iných regiónoch sveta alebo na rastúce náklady na suroviny a energiu. Na základe dostupných údajov sme tiež skúmali, do akej miery je EÚ sebestačná pri získavaní kľúčových materiálov pre batérie a či si domáci výrobcovia môžu v budúcnosti udržať primeraný prístup k týmto materiálom.

⁴⁹ Návrh nariadenia o zriadení rámca opatrení na posilnenie európskeho ekosystému výroby výrobkov emisne neutrálnych technológií (akt o emisne neutrálnom priemysle), COM(2023) 161.

Kapacita na výrobu batérií v EÚ sa môže zvýšiť zo 44 GWh v roku 2020 až na 1 200 GWh do roku 2030

40 Pod vplyvom čoraz prísnejších noriem pre emisie CO₂⁵⁰ sa v členských štátoch EÚ-27 rýchlo rozvíja kapacita výroby batérií. V prípade lítiovo-iónových batériových článkov, ktoré sú v súčasnosti najmodernejšou súčasťou elektrických vozidiel, dosiahol v roku 2020 44 GWh⁵¹ v roku 2022 približne 70 GWh a do roku 2025 by sa mohol zvýšiť až na 520 GWh⁵². Komisia odhaduje, že toto zvýšenie výrobných kapacít vytvorí 800 000 nových pracovných miest⁵³ a uvádza potenciálnu trhovú hodnotu hospodárskej činnosti vo výške približne 250 mld. EUR ročne⁵⁴.

41 Väčšinu týchto výrobných závodov v súčasnosti vlastní dcérske spoločnosti spoločností mimo EÚ, ale predpokladá sa, že spoločnosti so sídlom v EÚ budú postupne vlastniť väčší podiel tejto výrobných kapacít, ktorá by v roku 2025 mohla predstavovať až 56 % celkovej výrobných kapacít EÚ.

42 Ak spoločnosti úspešne zrealizujú ohlásené projekty, EÚ by do roku 2030 mohla dosiahnuť výrobnú kapacitu batérií v rozsahu od 714 GWh do 1 200 GWh. V *prílohe III* je uvedený rozpis súčasnej výrobných kapacít podľa členských štátov a plánovanej kapacít na roky 2025 a 2030.

⁵⁰ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/631, ktorým sa stanovujú emisné normy CO₂ pre nové osobné vozidlá a nové ľahké úžitkové vozidlá.

⁵¹ *Progress on competitiveness of clean energy technologies*, SWD(2021) 307.

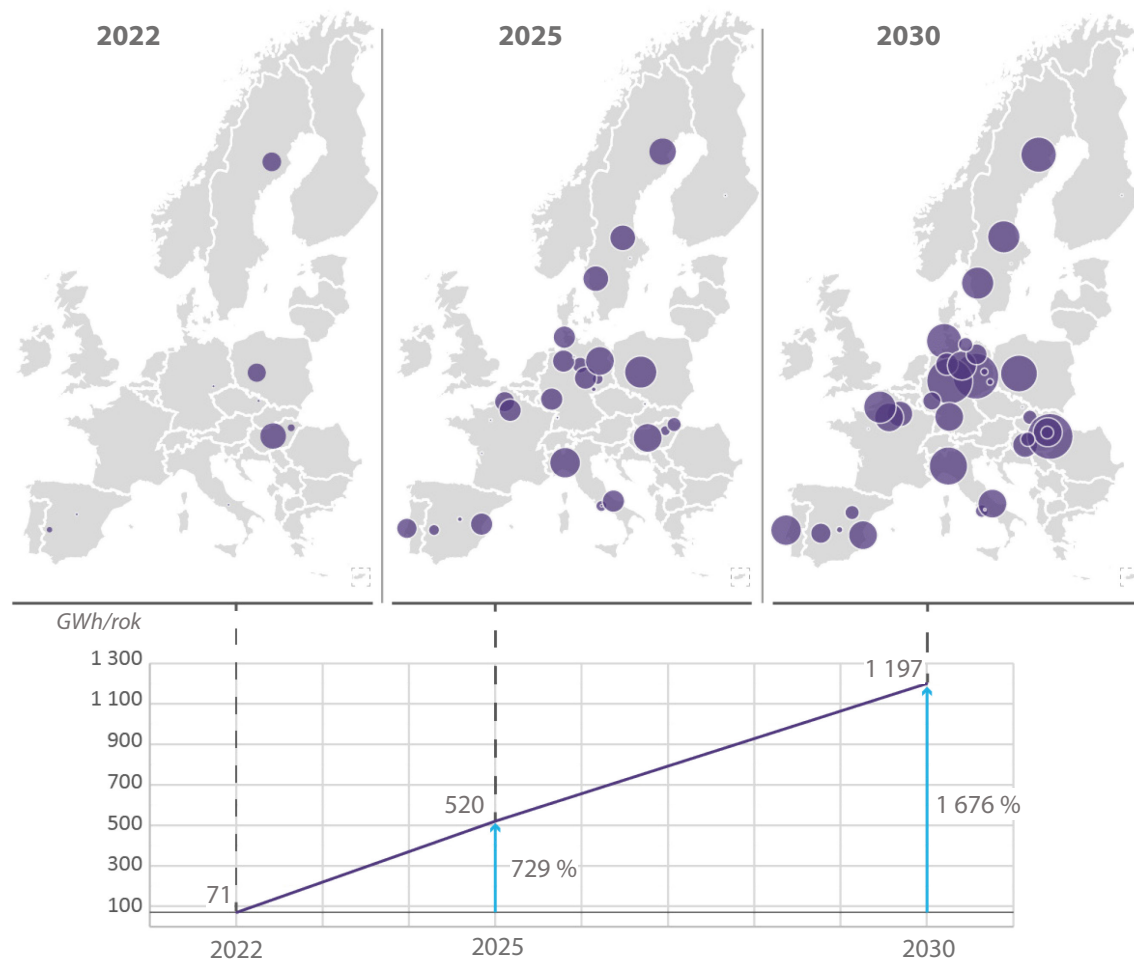
⁵² Analýza EDA, na základe Nemeckého spolkového ministerstva hospodárskych vecí a opatrení v oblasti klímy, máj 2022.

⁵³ *Progress on competitiveness of clean energy technologies 6 a 7 – Batteries and Hydrogen Electrolysers*, SWD(2021) 307.

⁵⁴ Príloha 2 k nariadeniu COM(2018) 293, Strategický akčný plán pre batérie.

43 Naša analýza tiež ukázala, že plánovaná dodatočná výrobná kapacita môže byť rozložená vo väčšej miere medzi členské štáty EÚ, ako je znázornené na *ilustrácii 3*.

Ilustrácia 3 – Kapacita výroby batérií v EÚ – Súčasná (2022) a naplánovaná (2025 a 2030)

Zdroj: EDA na základe údajov nemeckého Spolkového ministerstva hospodárstva a klímy a vyhlásení spoločností. Kruhy majú pomernú veľkosť, ktorá vyjadruje výrobnú kapacitu v jednotlivých prevádzkárňach. Dizajn máp: Eurostat.

44 Takáto domáca výroba by mohla do veľkej miery pokryť očakávaný dopyt EÚ do roku 2025 (400 GWh)⁵⁵. Do roku 2030 by domáca výrobná kapacita 1 200 GWh zabezpečila až 16 miliónov elektrických vozidiel poháňaných batériami s kapacitou 75 kWh, čo prevyšuje vrchol registrácie nových osobných automobilov a dodávok pred pandémiou COVID (približne 14,8 milióna vozidiel so všetkými typmi motorov a pohonov⁵⁶). Poznávame tiež, že tieto prognózy odvetvia predstavujú viac ako dvojnásobok výrobného cieľa Komisie na rok 2030 vo výške 550 GWh (pozri bod **38**).

45 Rozsah predpokladanej transformácie je v každom prípade významný. Podľa našich odhadov skutočná výroba v EÚ v roku 2021 predstavovala len 27 % dopytu po batériách v EÚ pre sektor e-mobility na základe registrácií batériových elektrických vozidiel a plug-in hybridných elektrických vozidiel v EÚ. V roku 2022 bude vozidlový park EÚ s batériovými elektrickými vozidlami (2,9 milióna) stále predstavovať len 1 % celkového vozového parku osobných automobilov a dodávkových vozidiel (280 miliónov)⁵⁷. V súčasnosti je priemerný vek vozového parku 12 rokov⁵⁸ a naďalej emituje znečisťujúce látky a plyny, ktoré odrážajú menej prísne normy platné v čase ich uvedenia do obehu⁵⁹.

46 Neschopnosť batériového priemyslu v EÚ vybudovať plánovanú výrobnú kapacitu a poskytnúť nákladovo konkurencieschopnú alternatívu k spaľovacím motorom by mohla mať za následok:

- predlžovanie emisií z vozidiel so spaľovacími motormi (spolu so starnúcim vozidlovým parkom EÚ), čo by viedlo k nedosiahnutiu cieľov uhlíkovej neutrality stanovených v Zelenej dohode a
- prechod na vozidlový park s nulovými emisiami prevažne na základe dovážaných batérií a elektrických vozidiel na úkor európskeho automobilového priemyslu.

⁵⁵ *Progress on competitiveness of clean energy technologies, SWD(2021) 307.*

⁵⁶ *ACEA, New passenger car registrations in the EU a New commercial vehicle registrations in the EU.*

⁵⁷ *Európske monitorovacie stredisko pre alternatívne palivá.*

⁵⁸ *ACEA, Vehicles in use Europe 2022.*

⁵⁹ *Nariadenie (EÚ) 2017/1151 o typovom schvaľovaní motorových vozidiel so zreteľom na emisie ľahkých osobných a úžitkových vozidiel (Euro 5 a Euro 6).*

Zavedenie plánovanej výrobnnej kapacity batérií naďalej podlieha významným rizikám

47 Skutočné nasadenie plánovanej výrobnnej kapacity podlieha viacerým rizikám:

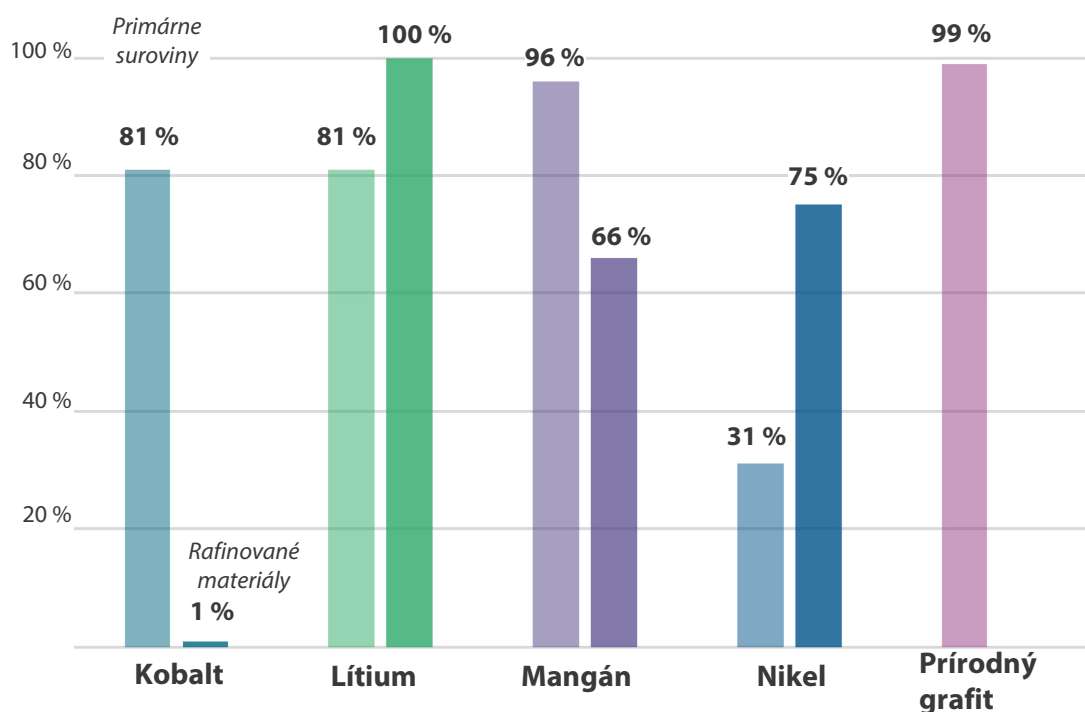
- o môže dôjsť k značnému časovému oneskoreniu, kým sa dosiahne plánovaná kapacita, pretože novootvorené výrobné zariadenia bude potrebné postupne rozvíjať, aby fungovali v plnom rozsahu. Napríklad v roku 2021 dosiahla výroba batérií v EÚ len 16 GWh (26 %) zo 62 GWh ohlásenej kapacity⁶⁰,
- o výrobcovia batérií môžu zmeniť svoje plány na umiestnenie výrobných kapacít v EÚ v reakcii na atraktívnejšie finančné podmienky, ktoré ponúkajú iné svetové regióny, najmä Zákon o investíciách do infraštruktúry a zamestnanosti a Zákon o znížení inflácie v Spojených štátoch amerických, ktoré poskytujú celý rad stimulov pre spoločnosti, ktoré sa rozhodnú umiestniť svoje zariadenia na výrobu batérií v USA. Zákon o znížení inflácie sa od súčasnej finančnej podpory EÚ líši najmä tým, že priamo dotuje výrobu minerálov a batérií, ako aj nákup elektrických vozidiel, pokiaľ sú tieto vozidlá a ich komponenty vyrobené v USA (pozri bod **07**),
- o zvýšenie nákladov na výrobné faktory, ako sú energia a suroviny, môže spôsobiť, že batérie, a teda aj elektrické vozidlá, budú pre veľkú časť majiteľov a prevádzkovateľov vozových parkov cenovo nedostupné, čím sa zníži dopyt po elektrických vozidlách a ekonomické opodstatnenie investícií do výrobných zariadení (pozri tiež body **48 – 54**).

⁶⁰ Spoločné výskumné centrum, Monitorovacie stredisko technológií čistej energie *Batteries for Energy Storage in the European Union*, november 2022.

Sebestačnosť v najdôležitejších surovinách pre batérie a rafinárska kapacita sú veľmi nízke

48 Podľa údajov prezentovaných v štúdiu Komisie o kritických surovinách za roku 2023⁶¹ sa EÚ pri zabezpečovaní primárnych surovín používaných na výrobu batérií vo veľkej miere spolieha na medzinárodné trhy: závislosť od dovozu piatich takýchto materiálov (kobalt, nikel, lítium, mangán a prírodný grafit) dosahovala v priemere 78 %. V prípade rafinovaných materiálov je závislosť vo všeobecnosti nižšia, a to 61 %⁶², aj keď v prípade rafinovaného lítia je spotreba EÚ úplne závislá od dovozu (pozri *ilustráciu 4*).

Ilustrácia 4 – Závislosť dovozu EÚ od vybraných materiálov pre batérie

Poznámka: Na ilustrácii sú uvedené údaje za jednotlivé materiály pre suroviny (prvý stĺpec) a pre rafinované materiály (druhý stĺpec). V štúdiu nie sú k dispozícii údaje o rafinovanom prírodnom grafitu.

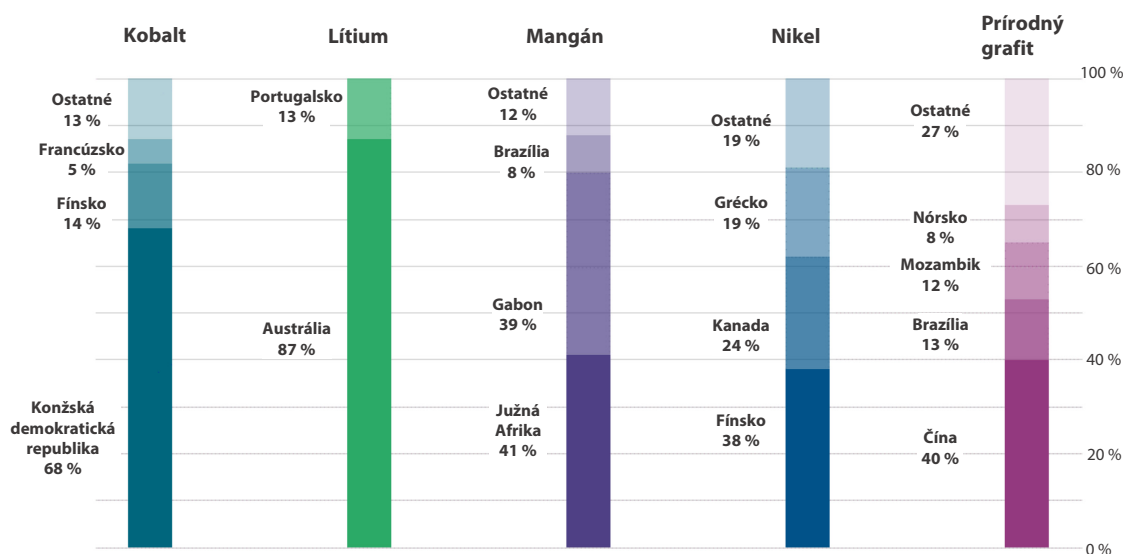
Zdroj: Study on the Critical Raw Materials for the EU 2023.

⁶¹ Európska komisia, *Study on the Critical Raw Materials for the EU 2023*.

⁶² *Raw Materials Information System*, údaje za obdobie 2012 – 2016.

49 Okrem toho sa dodávky týchto materiálov naďalej vo veľkej miere sústreďujú na dovoz z niekoľkých krajín. Približne 87 % dovážaného surového lítia, 68 % surového kobaltu, 41% mangánu a 40 % surového prírodného grafitu pochádza z jedinej krajiny (pozri *ilustráciu 5*). Podobne koncentrované sú dodávky spracovaných materiálov. Konkrétne 79 % dodávok rafinovaného lítia do EÚ pochádza z Čile a 29 % dovážaného spracovaného niklu pochádza z Ruska.

Ilustrácia 5 – Zdroje dodávok surovín pre batérie v EÚ

Zdroj: Údaje týkajúce sa surového mangánu, niklu a prírodného grafitu získané zo štúdie o kritických surovinách pre EÚ v roku 2023 (vzťahujú sa na obdobie 2016 – 2020). Štúdia z roku 2023 neobsahuje žiadne údaje o surovom kobalte a lítiu, uvedené údaje sú prevzaté z informačného systému o surovinách (vzťahujú sa na obdobie 2012 – 2016 a sú získané z posúdenia kritických surovín z roku 2020).

50 Niektoré z hlavných dodávateľských krajín EÚ patria medzi rozvojové krajiny s nízkymi ukazovateľmi riadenia a správy⁶³, čo vyvoláva obavy o sociálne a environmentálne podmienky, za ktorých sa tieto suroviny ťažia. Pri ostatných existujú geopolitické riziká, ktoré môžu viesť k obchodným obmedzeniam ovplyvňujúcim udržateľnosť a predvídateľnosť dodávok. Na geopolitické riziká upozornila aj Komisia vo svojom oznámení o kritických surovinách z roku 2020⁶⁴.

⁶³ *Worldwide governance indicators.*

⁶⁴ Odolnosť v oblasti kritických surovín: zmapovanie cesty k väčšej bezpečnosti a udržateľnosti, COM(2020) 474.

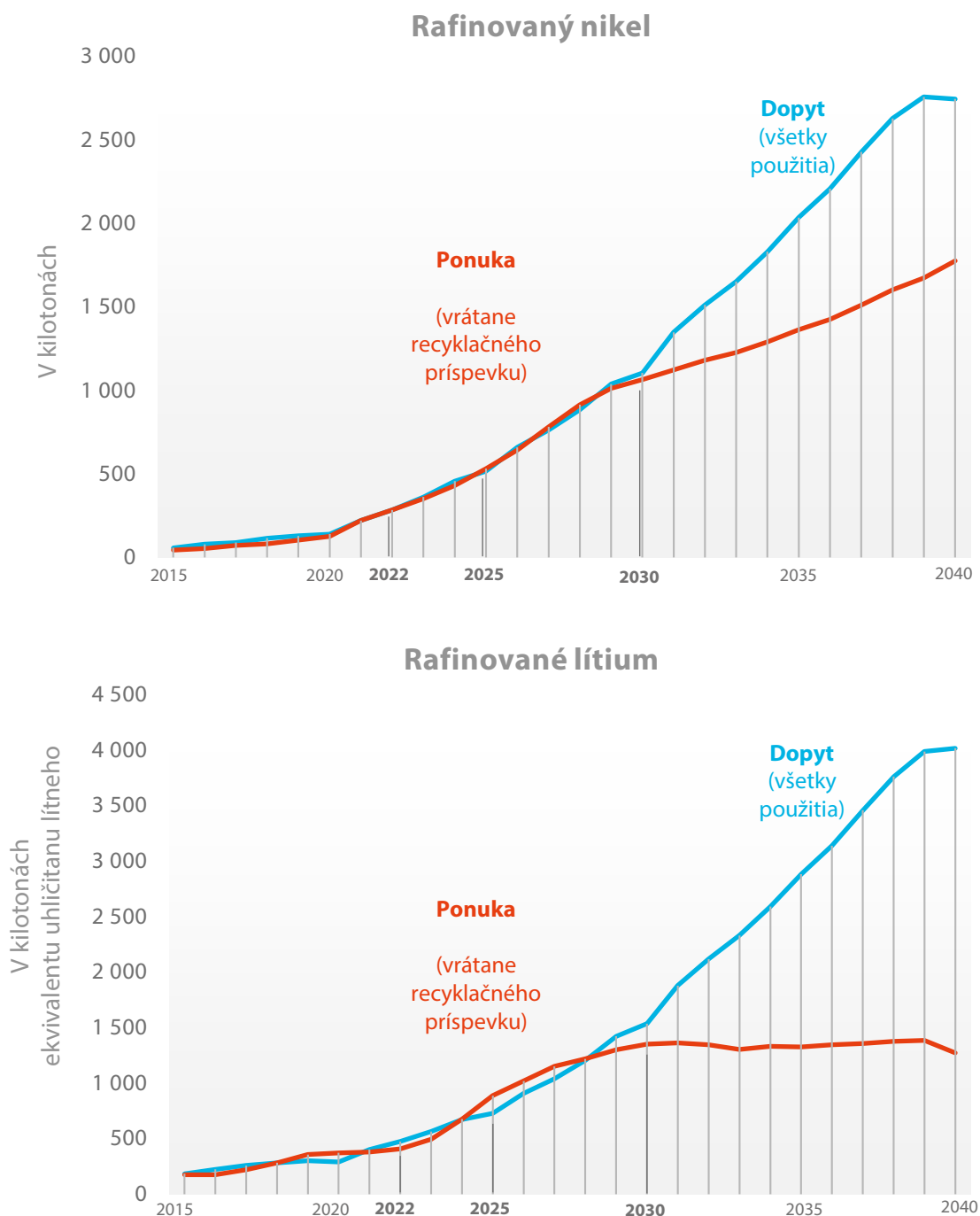
Európska výroba batérií čelí hroziacemu celosvetovému nedostatku hlavných surovín

51 Prognózy predpovedajú rastúci rozdiel medzi celosvetovou ponukou a dopytom po kľúčových materiáloch pre batérie, najmä kobalte, lítiu a nikli. Podľa prognóz Spoločného výskumného centra sa celosvetový nedostatok batérií významne prejaví do roku 2030, keď začne fungovať väčšina kapacít na výrobu batérií v EÚ⁶⁵. V ďalších odhadoch sa predpokladá ešte skorší nedostatok niektorých materiálov⁶⁶. Predpokladaný celosvetový nedostatok ilustruje príklad lítia a niklu na *ilustrácii 6*.

⁶⁵ Analýza EDA na základe údajov zhromaždených nemeckým Spolkovým ministerstvom hospodárskych vecí a opatrení v oblasti klímy a vyhlásení spoločností.

⁶⁶ IEA, *Committed mine production and primary demand for lithium, 2020 – 2030*.

Ilustrácia 6 – Celosvetová rovnováha ponuky a dopytu lítia a niklu

Zdroj: Spoločné výskumné centrum, *Analýza výziev dodávateľského reťazca pre batérie*, stredný scenár dopytu po uhličitanu lítnom a rafinovanom nikli. S cieľom zohľadniť neistotu spojenú s dlhodobými prognózami zahŕňa úplná analýza aj scenáre vysokého a nízkeho dopytu a ponuky.

52 Existuje riziko, že celosvetové preteky o tieto suroviny povedú k výpadkom dodávok a nárastu cien, čo môže ovplyvniť konkurencieschopnosť výroby batérií v EÚ. Cena niklu sa za posledné dva roky zvýšila o 70 %⁶⁷ a lítia o 870 %⁶⁸. Podľa odhadov Medzinárodnej agentúry pre energiu bude mať takéto zvýšenie za následok 15 % nárast ceny sústav akumulátorov do roku 2022⁶⁹.

53 Opísaný nedostatok je spojený s nepružnosťou dodávok:

- o Obdobie realizácie ťažobných projektov od objavu po prvú ťažbu sa síce výrazne líši v závislosti od nerastu, lokality a typu bane, ale je dlhé, v priemere 12 až 16 rokov⁷⁰. K tomuto obdobiu môžu prispieť aj rozdiely v postupoch udeľovania povolení, ktoré sú v niektorých prípadoch delegované na regionálne alebo dokonca miestne orgány. To spôsobuje, že ponuka z primárnych zdrojov je nepružná a nedokáže rýchlo reagovať na nárast dopytu. Takúto situáciu sme zaznamenali v Portugalsku, členskom štáte s najväčšími známymi zásobami lítia v EÚ. Hoci zásoby boli vyčíslené už v roku 2017 a žiadosti o ťažbu boli prijaté od prevádzkovateľov, ktorí už v príslušných oblastiach pôsobia, potrebné povoľovacie konania v decembri 2022 stále prebiehali. Aj keby boli úspešne zavŕšené, úrady nepredpokladajú otvorenie ťažby skôr ako v roku 2026.

⁶⁷ Údaje o cenách komodít Svetovej banky, Mesačné ceny, údaje získané za obdobie od decembra 2020 do decembra 2022.

⁶⁸ Benchmark Mineral, *Lithium Price Assessment*.

⁶⁹ IEA (2022), *Global EV Outlook 2022*, s. 6.

⁷⁰ Európska komisia, EIP Suroviny, hodnotiaci tabuľka pre suroviny 2021 a IEA, *The Role of Critical Minerals in Clean Energy Transitions*, 2021, na základe údajov od S&P Global.

- o Sekundárne zdroje surovín, konkrétne recyklácia výrobkov po skončení životnosti, v súčasnosti zmierňujú túto kritickú situáciu v zásobovaní len v obmedzenej miere, keďže v priemere uspokojujú len 10 % dopytu po materiáloch⁷¹. Podľa prognóz Komisie sa príspevok sekundárnych zdrojov surovín bude zvyšovať len postupne a mierne: do roku 2040 bude recyklácia a nový výrobný šrot predstavovať v priemere 25% spotreby kľúčových surovín pre batérie, pričom najvyšší podiel bude mať kobalt (51 %) a lítium (42 %)⁷². Návrh nového nariadenia o batériách vypracovaný Komisiou stanovuje nové ciele pre recykláciu a pravdepodobne pozitívne prispeje k domácejmu zásobovaniu surovinami, zatiaľ sa však nedá vyčíslieť.

54 V tejto súvislosti sme si všimli, že dva európske projekty výroby batérií, ktoré boli finančne podporené z rozpočtu EÚ a ktoré sme preverili v rámci nášho auditu, majú zmluvné dojednania zabezpečujúce dodávky surovín len na 2 – 3 roky budúcej výroby. Po tomto časovom rámci budú podmienky ponuky závisieť od rokovaní realizátorov projektov, ktoré však budú prebiehať v kontexte rastúcej globálnej nerovnováhy opísanej v predchádzajúcom texte.

Komisia hľadá nový prístup na zabezpečenie dodávok materiálov pre batérie

55 Komisia sa už viac ako desať rokov usiluje o prístup k surovinám pomocou viacerých nástrojov: rokovaním o nástrojoch obchodnej politiky na zabezpečenie dodávok z tretích krajín bohatých na zdroje, podporou domácej výroby určením ťažobných a rafinérskych možností v EÚ a vývojom recyklačných a substitučných technológií prostredníctvom výskumu a inovácií financovaných EÚ. Tie isté nástroje možno nájsť v Iniciatíve v oblasti surovín z roku 2008⁷³ a opäť v akčnom pláne z roku 2018 a v [akčnom pláne pre kritické suroviny z roku 2020](#). Úsilie Komisie však doteraz neprinieslo výrazné zlepšenie v oblasti strategickej závislosti EÚ od surovín.

⁷¹ Štúdia o zozname kritických surovín EÚ (2020), záverečná správa.

⁷² Informačný systém o surovinách, *Raw materials in batteries – Analysis of supply chain challenges*, ilustrácia 4.

⁷³ Oznámenie Komisie o iniciatíve v oblasti surovín, KOM(2008) 699.

56 Komisia 16. marca 2023 predložila novú iniciatívu zameranú na zníženie závislosti EÚ v tejto oblasti vo forme návrhu nariadenia známeho ako zákon o kritických surovinách⁷⁴. Okrem identifikácie kritických a strategických surovín sa navrhované nariadenie zameriava na tri nové oblasti:

- o podpora cielených projektov v oblasti strategických surovín prostredníctvom zjednodušených postupov udeľovania povolení a uľahčeného prístupu k financovaniu,
- o vytvorenie mechanizmov monitorovania dodávateľských reťazcov kritických surovín a zmierňovania rizika na základe európskej siete národných agentúr pre suroviny, koordinácie strategických zásob, auditu dodávateľských reťazcov a spoločných nákupov strategických surovín,
- o stanovenie spoločných pravidiel obehovosti trhov s kritickými surovinami a environmentálnej stopy týchto materiálov.

Verejné financovanie priemyselnej politiky EÚ v oblasti batérií nie je dostatočne koordinované, závisí od lokality a jeho výsledky nenapĺňajú ambície

57 V tejto časti predstavujeme finančnú podporu EÚ pre hodnotový reťazec batérií. Skúmame, ako Komisia koordinuje pridelovanie prostriedkov medzi jednotlivými fondmi a s vnútroštátnym verejným financovaním a či sa táto podpora realizovala v súlade so spoločne dohodnutým technologickým plánom. Výsledky dosiahnuté prostredníctvom financovania EÚ v tejto oblasti sme skúmali na základe verejne dostupných údajov. Okrem toho v prípade vzorky projektov v oblasti výskumu a inovácie sme posúdili, či nakoniec viedli k žiadostiam na trhu. Napokon sme posudzovali aj to, či bola pri výbere projektu riadne skontrolovaná potreba financovania EÚ. V *prílohe I* sú uvedené dodatočné informácie o spôsobe, akým sme vybrali projekty, ktoré sme preskúmali v rámci nášho auditu.

⁷⁴ Návrh nariadenia, ktorým sa stanovuje rámec na zaistenie bezpečných a udržateľných dodávok kritických surovín, [COM\(2023\) 160](#).

Chýbajúci prehľad Komisie o skutočnom odlive finančných prostriedkov z EÚ a členských štátov bráni koordinácii

58 Projekty v hodnotovom reťazci batérií sú finančne podporované z viacerých zdrojov EÚ (napríklad z rámcových programov Horizont, Inovačného fondu, EFRR a pôžičiek od EIB), ako aj z vnútroštátnych zdrojov. Hodnotový reťazec batérií môže získať podporu aj z Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti v tých členských štátoch, ktorých národné plány obnovy a odolnosti obsahovali míľniky a ciele potenciálne súvisiace s batériami. Členské štáty však zvyčajne začleňujú takéto projekty súvisiace s batériami do širších investícií do elektrickej mobility, čistej energie a výskumu. Skutočné platby z mechanizmu budú závisieť od výberových postupov jednotlivých projektov v príslušných členských štátoch a splnenia míľnikov spojených so širšími investíciami.

59 Toto financovanie EÚ dopĺňa vnútroštátne verejné financovanie, ktoré môže byť buď priame (napr. granty, pôžičky alebo záruky a daňové úľavy), alebo nepriame (napr. dotácie na nákup elektrických vozidiel alebo nabíjajúcich zariadení).

60 V priebehu tohto auditu sme identifikovali granty a pôžičky EÚ na podporu investícií do hodnotového reťazca batérií v rokoch 2014 – 2020 v hodnote približne 1,7 mld. EUR. Tieto rôzne toky financovania spravujú alebo na ne dohliadajú rôzne útvary Komisie, vnútroštátne alebo regionálne orgány a EIB. Okrem toho Komisia v rokoch 2019 až 2021 schválila priamu štátnu pomoc až do výšky 6 mld. EUR pre dôležitý projekt spoločného európskeho záujmu v oblasti batérií. Dodatočná verejná podpora sa môže poskytovať aj na vnútroštátnej alebo regionálnej úrovni bez toho, aby sa vyžadovala notifikácia Komisii, a to buď preto, že sa na ňu vzťahujú určité výnimky, alebo z dôvodu dočasného rámca štátnej pomoci.

61 V *tabuľke 1* je predstavená výška podpory, ktorú sme zistili a *príloha IV* obsahuje komplexnejší opis toho, ako tieto zdroje podporujú rôzne výskumné a výrobné projekty v hodnotovom reťazci batérií.

Tabuľka 1 – Finančná podpora EÚ a členských štátov európskemu hodnotovému reťazcu batérií

Zdroj financovania	Druh podpory	Riadený	2014 – 2020 (mil. EUR)	2021 – 2027 (mil. EUR)
Rámcové programy EÚ pre výskum a inovácie (Horizont)	Granty	Generálne riaditeľstvo pre výskum a inovácie	873	925 (vopred vymedzené)
Európsky fond regionálneho rozvoja vo vybraných členských štátoch	Granty	Generálne riaditeľstvo Európskej komisie pre regionálnu a mestskú politiku a riadiace orgány v členských štátoch	319	Prebieha
Inovačný fond	Granty	Generálne riaditeľstvo pre oblasť klímy	–	161 (prebiehajúce výzvy)
Medzisúčet pre granty financované z rozpočtu EÚ			1 192	1 086 (prebiehajúce)
Európska investičná banka	Pôžičky so zárukami s rozpočtom EÚ	EIB	495	Prebieha
Celková podpora EÚ (granty a pôžičky)			1 687	Prebieha
Dôležité projekty spoločného európskeho záujmu	Povolenie štátnej pomoci (rôzne podoby podpory)	Vnútroštátne financovanie (dohľad Generálneho riaditeľstva pre hospodársku súťaž)	3 191	2 858

Zdroj: Analýza EDA, číselné údaje nie sú vyčerpávajúce. Granty z programu Horizont, EFRR, Inovačného fondu a pôžičky z EIB v období 2021 – 2027 závisia od prebiehajúcich procesov programovania a plánovania.

62 Naša analýza tiež ukázala, že Komisia nemá postup na konsolidáciu rôznych finančných tokov a získanie jasného prehľadu o ich rozsahu. K tomu prispieva aj skutočnosť, že rozsah pravidiel pre jednotlivé toky financovania je dostatočne široký na to, aby umožňoval ich potenciálne prekrývanie: pokiaľ nedochádza k dvojitému financovaniu rovnakých nákladových položiek, môže jeden projekt alebo kategória projektov (výskum, prvé priemyselné nasadenie, výroba) získať financovanie z rôznych zdrojov. Zistili sme napríklad, že tri zainteresované strany zaradené do vzorky, ktorých hlavná činnosť súvisí s výrobou batérií, súbežne využívali vnútroštátnu pomoc (prostredníctvom IPCEI) a jednu alebo viacero foriem finančnej podpory EÚ. Zaznamenali sme tiež, že tri vybrané projekty financované z EFRR v období 2014 – 2020 vyvíjajú technológie, ktoré dostávajú podporu aj z programu Horizont Európa v období 2021 – 2027.

63 Pokiaľ ide o EFRR, nomenklatúra prijatá Komisiou⁷⁵ na klasifikáciu spolufinancovaných projektov podľa kategórií intervencií nestanovuje osobitnú kategóriu pre projekty týkajúce sa batérií. Komisia nemá zavedené postupy na monitorovanie výšky výdavkov EFRR pridelených hodnotovému reťazcu batérií a nemajú ich ani vnútroštátne orgány, ktoré sme kontrolovali. To bráni celoeurópskemu monitorovaniu celkovej úrovne dotácií pridelených európskemu priemyslu batérií.

64 Chýbajúci prehľad o skutočnej finančnej podpore EÚ a členských štátov pre hodnotový reťazec batérií v kombinácii so širokým rozsahom rôznych tokov financovania Komisii tiež sťažuje zabezpečenie primeranej koordinácie a vhodného zacielenia podporných opatrení. To potvrdzuje zistenie uvedené v našej predchádzajúcej správe⁷⁶, že neexistencia interoperabilnej databázy medzi programom Horizont a európskymi štrukturálnymi a investičnými fondmi bráni identifikácii synergií a komplementarít medzi týmito fondmi.

⁷⁵ Nariadenie (EÚ) 215/2014 o určovaní čiastkových cieľov a zámerov vo výkonnostnom rámci a nomenklatúre kategórií intervencií pre európske štrukturálne a investičné fondy.

⁷⁶ Osobitná správa 23/2022: Synergie medzi programom Horizont 2020 a európskymi štrukturálnymi a investičnými fondmi – Ich celý potenciál zostáva nevyužitý.

Dôležitý projekt spoločného európskeho záujmu v oblasti batérií predstavuje spoločný európsky záujem, ale prístup k financovaniu sa v jednotlivých členských štátoch líši

65 V decembri 2019 a opäť v januári 2021 Komisia schválila dva IPCEI s označením IPCEI Batteries a EuBatIn (pozri [tabuľku 1](#)).

66 Dôležité projekty spoločného európskeho záujmu sú predovšetkým iniciatívou členských štátov, ale vzhľadom na počet zúčastnených členských štátov a predpísanú spoluprácu medzi jednotlivými projektmi majú európsky rozmer. Ich štruktúra vrátane riadenia odráža ich spoločný európsky záujem.

67 Schválenie nasledovalo po tom, ako Komisia posúdila oznámenia členských štátov o ich zámere poskytnúť štátnu pomoc konkrétnym projektom a spoločnostiam. Komisia preskúmala potrebu týchto projektov, ich komplementárnosť, a najmä potrebu a primeranosť pomoci, ktorú im štáty zamýšľali poskytnúť. Komisia nakoniec v oboch prípadoch dospela k záveru, že verejná podpora pre tieto dôležité projekty spoločného európskeho záujmu je zlučiteľná s pravidlami EÚ o štátnej pomoci⁷⁷.

68 Účast' v dôležitých projektoch spoločného európskeho záujmu však nezaručuje, že výrobné závody nachádzajúce sa v rôznych členských štátoch majú rovnaké podmienky v prístupe k verejnému financovaniu. Konštatujeme, že:

- o na tri členské štáty (Nemecko, Francúzsko a Taliansko) pripadá 87 %, resp. 83 % štátnej pomoci schválenej v rámci výzev IPCEI Batteries a IPCEI EuBatIn,
- o rozhodnutia Komisie o schválení dôležitých projektov spoločného európskeho záujmu zodpovedajú oprávneniu členských štátov poskytovať štátnu pomoc do predpísanej výšky, ale nezakladajú žiadny nárok účastníckych spoločností na takúto pomoc, ani povinnosť členských štátov skutočne ju poskytnúť,

⁷⁷ Článok 107 Zmluvy o fungovaní Európskej únie.

- o zúčastnené spoločnosti, ktoré už absolvovali výberové konanie na vnútroštátnej úrovni na zaradenie do dôležitého projektu spoločného európskeho záujmu, si následne musia zabezpečiť skutočné financovanie prostredníctvom rôznych postupov, ktoré môžu zahŕňať financovanie výlučne z vnútroštátnych zdrojov, výlučne z prostriedkov EÚ alebo kombináciu oboch spôsobov financovania. Tri zo 16 projektov zahrnutých do vzorky boli vybrané členskými štátmi, aby sa zúčastnili dôležitých projektov spoločného európskeho záujmu v oblasti batérií v roku 2019, získali súhlas Komisie a neskôr aj tak museli požiadať o financovanie z EFRR. Celý proces od vyhlásenia vnútroštátnych predvýberových výziev až po poskytnutie finančných prostriedkov EÚ trval od dvoch rokov (Francúzsko) do tri a pol roka (Poľsko, kde boli potrebné takmer dva roky na vybavenie žiadosti o veľký projekt v súlade s platnými pravidlami EFRR)⁷⁸. V samostatnom prípade týkajúcom sa dôležitého projektu spoločného európskeho záujmu v oblasti batérií v roku 2019 bola jedna spoločnosť dokonca vylúčená z integrovaného projektu, keď sa jej nepodarilo získať financovanie z EFRR.

69 Keďže vo finančnom rámci na podporu dôležitých projektov spoločného európskeho záujmu nie sú zaručené rovnaké podmienky, hrozí riziko, že spoločnosti z určitých krajín budú mať ľahší prístup k týmto projektom. Obdobie, ktoré uplynie pred tým, než sa budú môcť skutočne zapojiť do dôležitých projektov spoločného európskeho záujmu a spolupracovať v ich rámci, môže trvať dlhšie, keďže zabezpečenie finančných prostriedkov si vyžaduje ďalší čas.

Komisia zlepšila zosúladenie financovania výskumu batérií v rámci programu Horizont s technologickým plánom

70 Do roku 2017 neexistoval v celej EÚ spoločne dohodnutý technologický plán, ktorým by sa riadila Komisia (v prípade programu Horizont) alebo vnútroštátne a regionálne orgány (EFRR) pri stanovovaní priorít spolufinancovaného výskumu batérií komplexným spôsobom, teda tak, aby boli pokryté všetky fázy hodnotového reťazca a rôzne úrovne pripravenosti príslušných technológií⁷⁹. Okrem toho boli finančné prostriedky EÚ na projekty týkajúce sa batérií rozptýlené medzi rôzne výzvy pokrývajúce široké spektrum oblastí výskumu a technológií. V prípade programu Horizont 2020 (záväzky vo výške približne 500 mil. EUR v rokoch 2014 – 2018) to

⁷⁸ Články 100 – 103 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 1303/2013 zo 17. decembra 2013, ktorým sa stanovujú spoločné ustanovenia o Európskom fonde regionálneho rozvoja.

⁷⁹ Príloha G k pracovnému programu Horizont 2020 na obdobie 2014 – 2015.

znamenal, že projekty zamerané na batérie súťažili o financovanie s inými projektmi v rámci širších výziev, buď v súvislosti s ekologickými vozidlami, surovinami a pokročilými materiálmi alebo rôznymi formami uskladňovania energie. Absencia technologického plánu, vopred vymedzených finančných prostriedkov a monitorovacích postupov špecifických pre batérie oslabila schopnosť Komisie riadiť súvisiace financovanie a maximalizovať konzistenciu medzi projektmi.

71 Komisia začala od roku 2017 podporovať vypracovanie osobitných technologických plánov pre batérie na základe príspevkov zainteresovaných strán z odvetvia, výskumných inštitúcií a členských štátov. To viedlo k vypracovaniu plánu vykonávania SET pre batérie z roku 2017⁸⁰, ktorý obsahoval zoznam desiatich činností v oblasti výskumu a inovácií vrátane technických cieľov a súvisiacich časových rámcov. Tento plán bol od roku 2018 postupne zahrnutý ako referenčný zdroj pre žiadateľov do výzev na predkladanie návrhov programu Horizont, pričom určité témy boli relevantné pre hodnotový reťazec batérií.

72 V rámci plnenia akčného plánu sa Komisia v roku 2019 rozhodla vyhlásiť viacročný výzvy (2019 – 2020) programu Horizont 2020 osobitne venované hodnotovému reťazcu batérií (záväzky vo výške 272 mil. EUR). Z 15 rôznych tém týkajúcich sa batérií v týchto výzvach osem súviselo s plánom vykonávania SET z roku 2017 v oblasti batérií. Poznávame však, že okrem týchto výziev bola na projekty súvisiace s batériami vyčlenená ďalšia suma vo výške 100 mil. EUR, čím sa čiastočne rozšíril rozptyl pozorovaný v rokoch 2014 – 2018.

73 Vykonávanie akčného plánu zo strany Komisie viedlo aj k novým vydaniám plánu prostredníctvom strategického výskumného programu z roku 2020⁸¹ a strategického výskumného a inovačného programu z roku 2021⁸². Komisia využila druhý z uvedených plánov ako technologický základ pre prvé dva roky spoluprogramovaného európskeho partnerstva v rokoch 2021 – 2027 v rámci programu Horizont Európa⁸³ (s maximálnym príspevkom EÚ odhadovaným na 925 mil. EUR).

⁸⁰ Informačný systém plánu SET, *Batteries*.

⁸¹ Európska platforma pre technológie a inovácie Batteries Europe, *Strategic Research Agenda for batteries*, december 2020.

⁸² Európske partnerstvo pre batérie, *Strategic Research & Innovation Agenda*, september 2021.

⁸³ Článok 10 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/695, ktorým sa zriaďuje Horizont Európa – rámcový program pre výskum a inovácie.

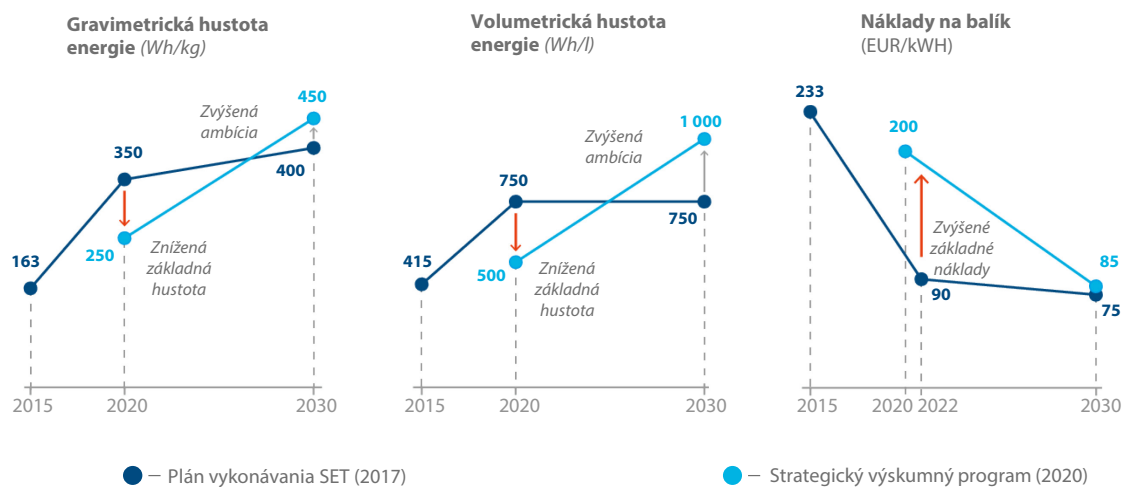
74 Na druhej strane sme zistili, že riadiace orgány v členských štátoch podporili z EFRR projekty v našej vzorke bez toho, aby vyžadovali zosúladenie s niektorým z technologických plánov podporovaných na európskej úrovni. Je to spôsobené predovšetkým tým, že financovanie v oblasti batérií sa zvyčajne poskytovalo v rámci širšieho tematického cieľa 1 EFRR (posilnenie výskumu, technologického rozvoja a inovácií) a že príslušné operačné programy, stratégie inteligentnej špecializácie a výzvy na predkladanie návrhov sa netýkali osobitne hodnotového reťazca batérií.

75 Z našej analýzy 15 grantov na projekty v oblasti výskumu a inovácií týkajúce sa batérií vyplynulo, že šesť z nich sa neriadilo žiadnym spoločne dohodnutým technologickým plánom ani nebolo jeho súčasťou. V ďalších dvoch prípadoch sme zistili, že len časť rozsahu príslušných projektov sa týkala priorit plánu. Skutočnosť, že technologický plán sa systematicky nepoužíva ako jedno z kritérií na pridelovanie finančných prostriedkov EÚ na projekty v oblasti batérií, poškodzuje úsilie EÚ v oblasti výskumu a inovácií, pretože zvyšuje riziko medzier a prekryvania výskumnej práce, ktorú vykonávajú rôzne zainteresované strany na úrovni EÚ. To takisto rozptýli podporu EÚ pre batérie v rámci širokej škály projektov v oblasti výskumu a inovácií, ktoré nie vždy prispievajú k spoločnej technologickej stratégii EÚ.

Úsilie v oblasti výskumu a inovácií financované EÚ nenapĺňa ambície

76 Plán vykonávania SET pre batérie z roku 2017, ako aj strategický výskumný program z roku 2020 stanovujú konkrétne výkonnostné ciele, ktoré sa očakávajú od výskumného úsilia navrhovaného v plánoch. Na *ilustrácii 7* sú predstavené základné a cieľové hodnoty vybraných kľúčových ukazovateľov výkonnosti a je z nej zrejmé, že priemyselné a výskumné zainteresované strany, ktoré sa podieľajú na tomto pláne vykonávania, zatiaľ nedosiahli ciele na rok 2020 stanovené v roku 2017.

Ilustrácia 7 – Vybrané kľúčové ukazovatele výkonnosti uvedené v technologických plánoch pre automobilové batérie na roky 2017 a 2020

Zdroj: EDA na základe plánu vykonávania SET z roku 2017 v oblasti batérií a strategického výskumného programu z roku 2020.

77 Energetická hustota podľa základnej hodnoty z roku 2020 nedosiahla cieľ stanovený v pláne SET na tento rok približne o 30 %, zatiaľ čo náklady na sústavu akumulátorov zostali viac ako dvojnásobné oproti cieľu (200 EUR/kWh v roku 2020 oproti 90 EUR/kWh očakávaným v roku 2022). Bez ohľadu na tieto nedostatky [strategický výskumný program z roku 2020](#) ďalej zvyšuje ambície do roku 2030 a zameriava sa na ciele v oblasti energetickej hustoty, ktoré sú vyššie ako ciele stanovené v pláne vykonávania SET z roku 2017.

78 Tento nedostatok vo výsledkoch potvrdzuje aj naša analýza ôsmich ukončených projektov výskumu a inovácií zahrnutých do našej vzorky. Dva z nich úplne splnili svoje technické sľuby, zatiaľ čo šesť ďalších len čiastočne dosiahlo technické ciele, ktoré si pôvodne stanovili. Hoci väčšina kontrolovaných projektov viedla k ďalšiemu výskumu a/alebo prispela k predloženiu patentov súvisiacich s batériami, žiaden z nich nebol schopný preukázať úspešné uvedenie na trh vyvinutej technológie alebo prototypu.

79 Zistili sme však, že aj v prípadoch, keď spolufinancované projekty prispeli ku konkrétnemu technologickému plánu, príslušné orgány poskytujúce granty (Komisia v prípade programu Horizont 2020, vnútroštátne alebo regionálne riadiace orgány v prípade EFRR) nemonitorujú, do akej miery dokončenie projektu prinieslo pokrok smerom k technickým cieľom stanoveným v plánoch. Namiesto toho sa zameriavajú na monitorovanie výstupov – zvyčajne výskumných správ alebo prototypov – ako je stanovené v dohodách o grante. Okrem toho neexistuje schválený postup sprostredkovania takýchto technických výsledkov získaných v rámci projektov financovaných EÚ, ani osobitný orgán zodpovedný za ich zhrnutie a analýzu.

V dôsledku toho nie sú k dispozícii žiadne konsolidované informácie o výsledkoch spolufinancovaných projektov alebo o dosiahnutom technologickom pokroku. To bráni posúdeniu účinnosti úsilia EÚ o vytvorenie výkonnejších európskych batérií.

Komisia a vnútroštátne riadiace orgány často nevyhodnocujú potrebu financovania výskumu batériových technológií z prostriedkov EÚ

80 Výskumné a inovačné činnosti sú spojené s určitým stupňom neistoty, pokiaľ ide o ich výsledky. Finančná podpora z vnútroštátnych zdrojov alebo zdrojov EÚ prispieva k rozdeleniu súvisiacich rizík, a tým umožňuje súkromným subjektom realizovať určité projekty, ktoré by inak neboli ochotné realizovať. Okrem toho, najmä v prípade programov Horizont, spolufinancovanie EÚ umožňuje aj výskum v spolupráci s medzinárodnými partnermi, čím sa zvyšuje šírenie výsledkov a výmena skúseností. Je to ešte pravdepodobnejšie, ak sú výskumné projekty súčasťou spoločne dohodnutého technologického plánu, ako sa uvádza v bode **71**.

81 Napriek tomu naša analýza vzorky projektov financovaných EÚ v oblasti výskumu a inovácií ukázala, že orgány zodpovedné za riadenie programu Horizont 2020 alebo EFRR nie vždy zahŕňajú do svojich postupov výberu projektov posúdenie potreby verejného financovania. V 15 skúmaných grantoch programu Horizont a EFRR sme zistili, že takáto potreba nebola preukázaná v piatich grantoch programu Horizont, a to buď preto, že projekt sa týkal technológií so známou vysokou úrovňou vyspelosti, ktoré by potenciálne mohli financovať samotní účastníci trhu, alebo preto, že vývojármi projektu boli priemyselné subjekty, ktoré už predtým pôsobili v oblasti výskumu a inovácií súvisiacej technológie a súvisiacom komerčnom záujme.

82 Potrebu financovania EÚ vo výskumných projektoch s vysokou úrovňou technologickej vyspelosti by pomohla posúdiť analýza nákladov a prínosov, ktorá by preukázala nedostatok finančných prostriedkov. Žiadatelia museli predložiť takéto analýzy len v prípadoch, keď bol projekt súčasťou dôležitého projektu spoločného európskeho záujmu (3 z 15 grantov na výskum a inovácie v našej vzorke). Okrem toho konštatujeme, že rozhodnutia Komisie o schválení dvoch dôležitých projektov spoločného európskeho záujmu v oblasti batérií zahŕňajú mechanizmus spätného vyžiadania finančných prostriedkov, ktorý zaväzuje prijímateľov vrátiť verejné finančné prostriedky, ak sa pri skutočnej realizácii projektu preukáže, že odhadovaný nedostatok finančných prostriedkov bol nadmerný. Takýto mechanizmus však výslovne neukladá členským štátom povinnosť vrátiť príslušné finančné prostriedky do rozpočtu EÚ.

83 Riziko účinku mŕtvej váhy na podporu EÚ v neskorších fázach výskumu a vývoja a prvé priemyselné nasadenie je ešte významnejšie vzhľadom na tempo, akým sa v súčasnosti v EÚ rozširuje výrobná kapacita batérií.

Závery a odporúčania

84 Celkovo sme dospeli k záveru, že Komisia účinne presadzuje priemyselnú politiku EÚ v oblasti batérií, a to napriek nedostatkom pri monitorovaní, koordinácii a celení, ako aj skutočnosti, že hlavnou strategickou výzvou pre hodnotový reťazec batérií v EÚ naďalej zostáva prístup k surovinám.

85 Komisia z väčšej časti splnila svoj strategický akčný plán pre batérie z roku 2018. Medzi významné úspechy patrí vytvorenie platforiem zainteresovaných strán zahŕňajúcich celý hodnotový reťazec, návrh nového nariadenia o batériách, ktorý významne rozširuje rozsah pôsobnosti predchádzajúceho legislatívneho rámca, ako aj zvýšená finančná podpora pre výskum, inovácie a výrobné projekty vrátane vnútroštátnej pomoci prostredníctvom dvoch dôležitých projektov spoločného európskeho záujmu (IPCEI) (body 18 – 29).

86 Zároveň sme zistili, že hoci strategický akčný plán určuje príslušné strategické ciele, nestanovuje zodpovedajúce vyčíslené, časovo ohraničené ciele, najmä pokiaľ ide o očakávanú výrobu batérií v EÚ. Z tohto dôvodu Komisia ťažšie monitoruje, či je budovanie výrobných kapacít batérií v EÚ dostatočné na dosiahnutie cieľov nulových emisií stanovených pre osobné automobily a dodávky v roku 2035 alebo či sa tieto ciele dosiahnu prevažne na základe dovážaných batérií či elektrických vozidiel na úkor európskeho hodnotového reťazca batérií a súvisiacich pracovných miest. Zároveň sa tým zvyšuje neistota, pokiaľ ide o bezpečnosť dodávok surovín potrebných na udržanie európskej výroby (body 30 – 38).

87 Výrobná kapacita batériového priemyslu v EÚ je síce naďalej obmedzená, ale rýchlo sa rozvíja a do roku 2025 by mohla uspokojiť očakávaný dopyt EÚ po batériách pre elektrické vozidlá. Skutočné rozvinutie tejto kapacity však môže byť ohrozené, ak výrobcov batérií prilákajú finančné stimuly, ktoré ponúkajú iné svetové regióny alebo ak ich konkurencieschopnosť ohrozí zvýšenie cien surovín či energie, čo ich prinúti k zníženiu celkových výrobných cieľov (body 39 – 47).

88 Napriek iniciatívam Komisie, ktoré sa datujú od roku 2008, zostáva hodnotový reťazec batérií v EÚ silne závislý od zahraničných dodávok a musí sa vyrovnávať s rastúcim nedostatkom surovín pre batérie, ktorý hrozí najmä po roku 2030. Príčina spočíva v kombinácii dôsledkov nárastu globálneho dopytu, ktorý je spôsobený najmä elektrifikáciou cestnej dopravy, a obmedzenia domácej ponuky surovín v EÚ, ktorá je nedostatočná a nepružná: čas, ktorý pri ťažobných projektoch uplynie medzi prieskumom a ťažbou, je veľmi dlhý a vyradené batérie sa stále recyklujú iba obmedzene. Komisia nedávno predložila návrh zákona o kritických surovinách, ktorého cieľom je zvrátiť túto situáciu (body 48 – 56).

89 Nové výskumné a výrobné projekty čerpajú podporu z viacerých zdrojov financovania EÚ i členských štátov. Od roku 2014 sa z rozpočtu EÚ poskytlo najmenej 1,7 mld. EUR v podobe grantov a záruk za úvery dopĺňajúcich štátnu pomoc vo výške až 6 mld. EUR pre európsky batériový priemysel, ktorú v rokoch 2019 – 2021 notifikovali členské štáty a schválila Komisia. Skutočnosť, že Komisia nezaviedla postup na konsolidáciu tokov financovania a získanie jasného prehľadu o ich rozsahu, sťažuje primeranú koordináciu a vhodné ciele podpory. To bráni celoeurópskemu monitorovaniu celkovej úrovne dotácií pridelených tomuto odvetviu. Okrem toho dva dôležité projekty spoločného európskeho záujmu súvisiace s batériami, ktoré Komisia doteraz povolila, nezaručujú rovnaké podmienky prístupu k štátnej pomoci. Jednotliví účastníci sa musia orientovať v rôznych podmienkach financovania podľa toho, kde sa ich investície nachádzajú, čo je na úkor včasnej realizácie celého projektu (body 57 – 69).

90 Komisia postupom času zlepšila zosúladenie financovania z programu Horizont so spoločným technologickým plánom, ktorý vypracovali zainteresované strany hodnotového reťazca a výskumné inštitúcie. Technické ciele stanovené v rôznych edíciách uvedeného plánu však neboli vždy dosiahnuté a chýba systematické posúdenie potreby financovania z prostriedkov EÚ na projektovej úrovni. Platí to najmä pre pokročilejšie štádiá výskumu a inovácie a prvé zavedenia v priemysle vzhľadom na príjmy z rýchlo rastúceho trhu s batériami (body 70 – 83).

Odporúčanie 1 – Aktualizovať strategický akčný plán pre batérie a venovať osobitnú pozornosť zabezpečeniu prístupu k surovinám

Po tom, ako Európsky parlament a Rada prijali legislatívny návrh Komisie týkajúci sa zákona o emisne neutrálnom priemysle, by Komisia mala aktualizovať svoju stratégiu pre udržateľný a konkurencieschopný európsky hodnotový reťazec batérií. Obnovená stratégia by mala:

- a) odrážať globálny vývoj sektora batérií od roku 2018, ako aj jeho súčasné strategické výzvy, najmä prístup k surovinám;
- b) zahrnúť vyčíslené a časovo ohraničené ciele pre dva dlhodobé ciele, ktorými sú dosiahnutie klimatickej neutrality a konkurencieschopného automobilového sektora v EÚ. Najmä ciele pre domácu výrobu batérií by mali byť v súlade so zákazom emisií pre osobné automobily a dodávky v roku 2035 a s dodávkami surovín a progresívnych materiálov potrebných na udržanie tejto výroby.

Cieľový dátum vykonania: koniec roka 2025.

Odporúčanie 2 – Zintenzívniť monitorovanie a pravidelne pri ňom používať aktuálne a súhrnné údaje

Po tom, ako Európsky parlament a Rada prijali legislatívny návrh Komisie týkajúci sa zákona o emisne neutrálnom priemysle a zákona o kritických surovinách, by Komisia mala:

- a) posilniť monitorovanie hodnotového reťazca batérií tým, že ho založí na včasných a nezávisle overiteľných údajoch, čo jej umožní sledovať skutočný pokrok pri dosahovaní cieľov EÚ a upozorní ju na potenciálne riziká pri ich dosahovaní;
- b) zabezpečiť, aby monitorovanie zahŕňalo kritické fázy hodnotového reťazca batérií v EÚ. Údaje by mali zahŕňať najmä skutočnú výrobu batérií meranú v gigawatthodinách a domácu produkciu hlavných surovín a progresívnych materiálov potrebných na výrobu súčasnej a budúcej generácie batérií. Takéto monitorovanie by malo podľa možnosti vychádzať z existujúcich procesov v orgánoch EÚ, ako sú Eurostat a Spoločné výskumné centrum.

Cieľový dátum vykonania: koniec roka 2024.

Odporúčanie 3 – Zlepšiť prehľad finančných prostriedkov EÚ pre hodnotový reťazec batérií

Komisia by mala vytvoriť a udržiavať konsolidovaný prehľad o rôznych zdrojoch financovania EÚ, a ak sú k dispozícii informácie, o vnútroštátnych zdrojoch financovania, ktoré poskytujú finančnú podporu na projekty v hodnotovom reťazci batérií.

Cieľový dátum vykonania: koniec roka 2024.

Odporúčanie 4 – Zlepšiť koordináciu a zacielenie finančných prostriedkov EÚ pre hodnotový reťazec batérií

Komisia by mala zlepšiť koordináciu a zacielenie finančnej podpory EÚ pre hodnotový reťazec batérií, pričom by mala zohľadniť vnútroštátne finančné prostriedky, ktoré už bolo odvetviu poskytnuté. V záujme dosiahnutia tohto cieľa by mala:

- a) posilniť koordináciu medzi programom Horizont Európa, EFRR a inovačným fondom na financovanie hodnotového reťazca batérií, čím sa zvýši vplyv financovania EÚ;
- b) prijať opatrenia na zvýšenie informovanosti riadiacich orgánov EFRR v členských štátoch a príslušných priemyselných subjektov o spoločne dohodnutom technologickom pláne pre batérie;
- c) zabezpečiť, aby sa vo fáze výberu projektov primerane posudzovala potreba financovania EÚ, najmä v prípade výskumných projektov zameraných na vyššiu úroveň technologickej pripravenosti alebo na prvé priemyselné využitie.

Cieľový dátum vykonania: koniec roka 2024.

Odporúčanie 5 – Zabezpečiť rovnaké podmienky prístupu k finančnej pomoci pre všetkých účastníkov dôležitých projektov spoločného európskeho záujmu v oblasti batérií

Komisia by mala zabezpečiť, aby potenciálni účastníci dôležitých projektov spoločného európskeho záujmu v oblasti batérií mali rovnaké podmienky v prístupe k verejnému financovaniu a finančnej podpore, aby sa spolupráca plánovaná v rámci IPCEI mohla realizovať podľa plánu. Na tento účel by mala do svojich kritérií pre analýzu IPCEI zahrnúť požiadavku, aby oznámenia členských štátov obsahovali konkrétne časové rámce pre plánované poskytnutie štátnej pomoci po jej schválení Komisiou.

Cieľový dátum vykonania: koniec roka 2023.

Túto správu prijala komora II, ktorej predsedá Annemie Turtelboom, členka Dvora audítorov, v Luxemburgu na svojom zasadnutí dňa 26. apríla 2023.

Za Dvor audítorov

Tony Murphy
predseda

Prílohy

Príloha I – Vzorka projektov financovaných EÚ v hodnotovom reťazci batérií, ktoré boli predmetom tohto auditu

- o Na základe informácií poskytnutých Komisiou (v prípade programu Horizont 2020) a vnútroštátnymi alebo regionálnymi riadiacimi orgánmi (v prípade EFRR) sme zostavili zoznam projektov súvisiacich s batériami, ktorým boli v období 2014 – 2020 pridelené finančné prostriedky EÚ. Od Európskej investičnej banky sme získali aj zoznam príslušných úverov, ktoré financovala s podporou z rozpočtu EÚ. Nevybrali sme projekty financované z Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti, keďže v čase nášho auditu sa nachádzali v počiatočnom štádiu realizácie.
- o Z tohto súboru sme vybrali vzorku projektov, pričom sme ako kritériá výberu použili významnosť projektov a potrebu zabezpečiť pokrytie rôznych fáz hodnotového reťazca, rôznych stupňov technologickej vyspelosti a rôznych etáp realizácie projektov (prebiehajúcich alebo dokončených). Takto sme vybrali 16 projektov, ktoré sa čiastočne alebo úplne realizovali v piatich členských štátoch: vo Francúzsku, v Nemecku, Poľsku, Španielsku a vo Švédsku. Celú vzorku možno klasifikovať takto:

Zdroj financovania	Forma podpory	Povaha projektov	Položky vzorky
Horizont 2020	Granty	Výskumné a inovačné činnosti	7
EFRR	Granty	Výskum, technologický rozvoj a inovácia	8
Spolu granty na podporu výskumných a inovačných projektov			15
EFSI	Záruka za úver	Výroba	1
Celkový počet projektov vo vzorke			16

Zdroj: EDA.

Príloha II – Analýza EDA týkajúca sa vybraných opatrení strategického akčného plánu v oblasti batérií z roku 2018

Strategické oblasti a činnosti vymedzené v akčnom pláne	Dosiahnuté výstupy	Dátum realizácie
1. Zabezpečenie udržateľných dodávok surovín		
Na základe zoznamu surovín kritických pre EÚ vypracovaného v roku 2017 s cieľom zmapovať súčasnú a budúcu dostupnosť prvotných surovín pre batérie, posúdiť potenciál v rámci EÚ na získavanie zdrojov surovín pre batérie.	Štúdia o zozname kritických surovín EÚ – Prehľady Kritické suroviny pre strategické technológie a sektory v EÚ – Výhľadová štúdia COM(2020) 474 – Zoznam kritických surovín EÚ a akčný plán pre kritické suroviny z roku 2020	2020
Využiť všetky vhodné nástroje obchodnej politiky (napr. dohody o voľnom obchode) na zabezpečenie spravodlivého a udržateľného prístupu k surovinám v tretích krajinách	Strategické partnerstvá s Kanadou a Ukrajinou, žiadna dohoda o voľnom obchode s najväčšími dodávateľmi kľúčových surovín (Čína, Konžská demokratická republika a Austrália)	2021
2. Podpora európskych projektov týkajúcich sa rôznych častí hodnotového reťazca batérií vrátane výroby článkov		
Na žiadosť zainteresovaných regiónov a v spolupráci s príslušnými členskými štátmi uľahčiť rozvoj medziregionálneho partnerstva pre vývoj batérií v rámci existujúcich tematických platforiem inteligentnej špecializácie v oblasti energetiky alebo modernizácie priemyslu	Progresívne materiály pre partnerstvo pre vývoj batérií	2020
V spolupráci s EIB vytvoriť špecializovaný portál pre finančné krytie a financovanie v oblasti batérií s cieľom uľahčiť prístup zainteresovaných strán k primeranej finančnej podpore a pomôcť pri kombinovaní finančných nástrojov	/	/
Zapojiť sa do pravidelného dialógu s príslušnými členskými štátmi s cieľom preskúmať efektívne spôsoby spoločnej podpory inovatívnych výrobných projektov prekračujúcich rámec súčasného stavu techniky a optimálneho združovania zdrojov EÚ a vnútroštátnych zdrojov na tento účel. Mohla by sa využiť napríklad forma dôležitého projektu spoločného európskeho záujmu	Dôležitý projekt spoločného európskeho záujmu v oblasti batérií IPCEI EuBatIn	2019 2021

Strategické oblasti a činnosti vymedzené v akčnom pláne	Dosiahnuté výstupy	Dátum realizácie
3. Posilnenie vedúceho postavenia priemyslu intenzívnejšou podporou výskumu a inovácie v EÚ pokrývajúcou celý hodnotový reťazec		
<p>V rokoch 2018 a 2019 uverejniť výzvy na predkladanie návrhov na prostriedky v celkovej výške 110 mil. EUR týkajúce sa výskumných a inovatívnych projektov v oblasti batérií (popri sume 250 mil. EUR už skôr vyčlenenej na batérie v rámci programu Horizont 2020) a 270 mil. EUR, ktoré sa majú vyčleniť na podporu projektov inteligentných sietí a uskladňovania energie, ako bolo ohlásené v balíku opatrení v oblasti čistej energie pre všetkých Európanov</p>	<p>Pracovný program Horizont 2020 na obdobie 2018 – 2020: osobitné výzvy na predkladanie návrhov pre batérie LC-BAT-2019 – 2020</p>	<p>2019</p>
<p>Podporiť založenie novej európskej platformy pre technológie a inovácie (ETIP) s cieľom dosiahnuť pokrok v prioritných oblastiach výskumu batérií, vymedziť dlhodobé vízie a vypracovať strategický výskumný program a plány. Vedenia európskej platformy pre technológie a inovácie sa ujmu zainteresované strany z priemyslu, výskumnej komunity a členských štátov. Komisia podporí zriadenie platformy a prispeje v príslušných oblastiach svojej zodpovednosti</p>	<p>Európska platforma pre technológie a inovácie „Batteries Europe“</p>	<p>2018</p>
<p>Podporiť prelomové inovácie, ktoré vytvárajú trhy, v oblastiach, ako sú napríklad batérie, prostredníctvom pilotného programu Európskej rady pre inovácie. Tento pilotný program môže byť užitočný pre prelomové technológie v oblasti batérií (ktoré by mali byť súčasťou projektov na použitie v oblasti dopravy, energetickej sústavy, výroby atď.)</p>	<p>Pracovný program Horizont 2020 na roky 2018 – 2020: výzvy EIC-SMEInst-2018 – 2020 a EIC-FETPROACT-2019 – 2020</p>	<p>2019</p>

Strategické oblasti a činnosti vymedzené v akčnom pláne	Dosiahnuté výstupy	Dátum realizácie
4. Rozvíjanie a posilňovanie vysokokvalifikovanej pracovnej sily vo všetkých častiach hodnotového reťazca		
Zmapovať zručnosti potrebné v rámci celého hodnotového reťazca a tiež identifikovať prostriedky na odstránenie ich nedostatku a príslušný časový rámec na vykonávanie	Založenie Aliancie pre technológie, odbornú prípravu a zručnosti v oblasti batérií (ALBATTS)	2019
Otvoriť prístup do skúšobní EÚ na testovanie batérií, ktoré sú umiestnené v Spoločnom výskumnom centre Komisie, na účely získavania zručností a budovania kapacít.	Skúšobňa na skúšanie batérií na uskladňovanie energie pre bezpečnú elektrickú dopravu – výzvy 2018-1-RD-BESTEST a 2019-1-RD-BESTEST	2018
V záujme riešenia krátkodobých a strednodobých potrieb zručností v rámci celého hodnotového reťazca batérií navrhnúť batérie ako kľúčovú tému na financovanie v rámci koncepcie sektorovej spolupráce v oblasti zručností.	Založenie Aliancie pre technológie, odbornú prípravu a zručnosti v oblasti batérií (ALBATTS)	2019
Pomôcť univerzitám a ďalším inštitúciám poskytujúcim vzdelávanie/odbornú prípravu otvoriť nové študijné programy v spolupráci s príslušným odvetvím	Otvorenie Akadémie Európskej aliancie pre batérie	2021
5. Podpora udržateľného hodnotového reťazca batérií – teda požiadaviek na bezpečnú a udržateľnú výrobu batérií – ako kľúčovej hybnej sily konkurencieschopnosti EÚ		
V súvislosti s revíziou smernice EÚ o batériách posúdiť súčasné ciele v oblasti zberu a recyklácie batérií na konci ich životnosti vrátane zhodnotenia surovín (hodnotenie malo byť dokončené v septembri 2018)	SWD(2019) 1300 – Hodnotenie smernice 2006/66/ES o batériách a akumulátoroch a použitých batériách a akumulátoroch	2019
Vypracovať štúdiu o kľúčových určujúcich faktoroch pri výrobe bezpečných a udržateľných („zelených“) batérií	SWD(2020) 335 – Správa o posúdení vplyvu priložená k dokumentu Návrh nariadenia Európskeho parlamentu a Rady o batériách a použitých batériách	2020
Požiadavky na udržateľnú konštrukciu a používanie batérií, ktoré musia pri uvedení na trh EÚ spĺňať všetky batérie (zahŕňa to aj posúdenie a vhodnosť rôznych regulačných nástrojov, ako sú smernica o ekodizajne a nariadenie o energetickom označovaní, ako aj smernica EÚ o batériách)	SWD(2020) 335 – Správa o posúdení vplyvu priložená k dokumentu Návrh nariadenia Európskeho parlamentu a Rady o batériách a použitých batériách	2020
6. Zabezpečenie súladu so širším podporným a regulačným rámcom		
/	/	/

Zdroj: Analýza Strategického akčného plánu pre batérie vypracovaná EDA.

Príloha III – Výrobná kapacita batérií podľa členských štátov: súčasná (2022) a plánovaná (2025 a 2030) (v GWh/rok)

Členský štát	Súčasná kapacita	Kapacita 2025	Kapacita 2030 (min.)	Kapacita 2030 (max.)
Česko	0	1	1	1
Fínsko	0	0	0	0
Francúzsko	0	40	64	122
Nemecko	0	155	151	416
Maďarsko	38	58	178	188
Taliansko	0	77	76	118
Poľsko	15	50	50	65
Portugalsko	0	15	45	45
Slovensko	0	0	10	10
Španielsko	2	28	42	72
Švédsko	16	96	96	160
Spolu	71	520	713	1 197

Zdroj: EDA na základe údajov nemeckého Spolkového ministerstva hospodárskych vecí a opatrení v oblasti klímy a monitorovania vyhlásení spoločností.

Príloha IV – Financovanie hodnotového reťazca batérií zo strany EÚ a členských štátov

- **Program Horizont** je európsky rámcový program pre výskum a inovácie s celkovým rozpočtom takmer 80 mld. EUR na roky 2014 – 2020 a viac ako 100 mld. EUR na roky 2021 – 2027. Poskytuje finančnú podporu pre celé spektrum výskumných, technologických, demonštračných a inovačných činností. V období 2014 – 2020 bolo v rámci programu Horizont 2020 financovaných 307 výskumných projektov v oblasti batérií v celkovej hodnote približne 873 mil. EUR.
- Nedávno zriadený **Inovačný fond** sa zameriava na vyspelé projekty, ktorých cieľom je financovať vysoko inovatívne technológie, procesy alebo výrobky a ktoré majú veľký potenciál znížiť emisie skleníkových plynov. V rokoch 2021 až 2022 fond poskytol približne 161 mil. EUR ôsmim takýmto projektom v oblasti batérií
- **Európsky fond regionálneho rozvoja** je hlavný nástroj politiky súdržnosti EÚ. V rámci zdieľaného riadenia medzi Komisiou a členskými štátmi jeho rozsah s ohľadom na hodnotový reťazec batérií zahŕňa nielen technologický a aplikovaný výskum (ako program Horizont), ale aj výskumnú infraštruktúru, pilotné linky, opatrenia na včasné oceňovanie výrobkov, pokročilé výrobné kapacity a prvovýrobu. Podarilo sa nám identifikovať 459 relevantných projektov v 14 členských štátoch, na ktoré EFRR prispel sumou približne 319 mil. EUR.
- **Európska investičná banka** poskytuje financovanie oprávneným projektom v oblasti výskumu a vývoja a inovačných investícií, ako je vývoj metalurgických procesov, pilotných liniek a zariadení na výrobu batérií. S podporou záruk EÚ banka uzavrela v období 2014 – 2020 zmluvy na úvery vo výške 495 mil. EUR na podporu siedmich projektov v hodnotovom reťazci.
- Podľa Zmluvy o fungovaní Európskej únie je pomoc poskytovaná v akejkoľvek forme členským štátom alebo zo štátnych prostriedkov, ktorá narúša hospodársku súťaž alebo hrozí narušením hospodárskej súťaže tým, že zvyhodňuje určitých podnikateľov alebo výrobu určitých druhov tovaru, nezlučiteľná s vnútorným trhom, pokiaľ ovplyvňuje obchod medzi členskými štátmi. Ak sa však súkromné iniciatívy na podporu inovácií nerealizujú z dôvodu významných rizík, ktoré takéto projekty predstavujú, **dôležitý projekt spoločného európskeho záujmu**, umožňuje členským štátom vyplniť túto medzeru spojením síl pri prekonávaní zlyhania trhu a podpore realizácie inovatívnych projektov. Členské štáty musia oznámiť Komisii svoj zámer poskytnúť štátnu pomoc v rámci dôležitého projektu spoločného európskeho záujmu a ich oznámenie sa následne posudzuje podľa uverejnených

kritérií⁸⁴. Pokiaľ ide o batérie, Komisia schválila jeden dôležitý projekt spoločného európskeho záujmu v roku 2019 a ďalší v roku 2021, čo umožnilo poskytnutie celkovej schválenej štátnej pomoci vo výške približne 6 mld. EUR.

⁸⁴ C(2021) 8481.

Skratky

EFRR: Európsky fond regionálneho rozvoja

EFSI: Európsky fond pre strategické investície

EIB: Európska investičná banka

GWh: gigawatthodina

Horizont 2020: Horizont 2020

IPCEI: dôležitý projekt spoločného európskeho záujmu

KWh: kilowatthodina

Plán SET: Strategický plán pre energetické technológie

RRF: Mechanizmus na podporu obnovy a odolnosti

Glosár

Batériový článok: základná jednotka batérie, ktorá sa skladá z kladnej elektródy (**katódy**), zápornej elektródy (**anódy**), vodivej látky (**elektrolytu**) a separátora.

Digitálna transformácia: zavádzanie digitálnych technológií a digitalizovaných informácií do procesov a úloh.

Dohoda o voľnom obchode: dohoda medzi krajinami alebo skupinami krajín (napr. EÚ), na základe ktorej si navzájom poskytujú preferenčný prístup na trh.

Dôležité projekty spoločného európskeho záujmu: cezhraničné inovačné a infraštruktúrne projekty pod vedením členských štátov, ktoré môžu významne prispieť k dosiahnutiu stratégií EÚ, vrátane Európskej zelenej dohody a digitálnej stratégie, a zároveň mať pozitívne vedľajšie účinky v prospech hospodárstva EÚ a jej občanov vo všeobecnosti ďaleko za hranicami zúčastnených členských štátov. Verejná podpora členských štátov projektom a spoločnostiam zúčastneným v rámci IPCEI, ktorá predstavuje štátnu pomoc podľa pravidiel EÚ, musí byť oznámená Komisii na posúdenie a schválenie.

Energetická hustota: hlavný ukazovateľ výkonnosti batérií, zvyčajne prezentovaný ako gravimetrická hustota energie (množstvo energie v batérii na hmotnosť) a volumetrická hustota energie (množstvo energie v batérii na objem).

Európska investičná banka: banka EÚ vo vlastníctve členských štátov, ktorá financuje projekty na podporu politík EÚ, prevažne v EÚ, ale aj v tretích krajinách.

Európsky fond pre strategické investície: podporný mechanizmus zriadený Európskou investičnou bankou (EIB) a Komisiou ako súčasť Investičného plánu pre Európu s cieľom mobilizovať súkromné investície do projektov, ktoré majú pre EÚ strategický význam.

Európsky fond regionálneho rozvoja: fond EÚ na posilnenie hospodárskej a sociálnej súdržnosti v EÚ prostredníctvom financovania investícií, ktorými sa znižujú rozdiely medzi regiónmi.

Hodnotový reťazec batérií: odvetvie hospodárstva pozostávajúce z viacerých fáz, od ťažby a spracovania surovín a výroby batériových komponentov až po výrobu a montáž batériových článkov a recykláciu alebo zmenu účelu batérií. Má kruhový rozmer a zahŕňa rôznych aktérov.

Hodnotový reťazec: postupnosť činností vykonávaných s cieľom pridať hodnotu výrobku, ktorá zahŕňa rôzne fázy jeho výroby, ako aj marketing, predaj, servis a recykláciu.

Horizont 2020/Horizont Európa: programy EÚ pre výskum a inováciu na obdobie 2014 – 2020 a 2021 – 2027.

Inovačný fond: program EÚ, ktorý využíva príjmy zo systému EÚ na obchodovanie s emisiami na podporu inovatívnych nízkouhlíkových technológií.

Klimatická neutralita: situácia, keď ľudské činnosti nevedú k nijakému čistému účinku na klímu.

Kolísavá energia z obnoviteľných zdrojov: energia zo zdroja, ktorý nevyrába nepretržite, napríklad slnečná alebo veterná energia.

Kombinované financovanie: kombinovanie grantov EÚ s úvermi alebo kapitálom z verejných a súkromných zdrojov.

Mechanizmus na podporu obnovy a odolnosti: mechanizmus finančnej podpory EÚ na zmiernenie hospodárskeho a sociálneho vplyvu pandémie COVID-19 a stimuláciu oživenia pri súčasnej podpore zelenej a digitálnej transformácie.

Mŕtva váha: situácia, v ktorej by sa činnosť financovaná z prostriedkov EÚ realizovala aj bez poskytnutia verejnej pomoci.

Právomoc zvolávať: schopnosť iniciovať kolektívnu akciu príslušných aktérov na účely riešenia výzev celosvetového a regionálneho vývoja.

Priemyselná politika: Súbor opatrení zameraných na zabezpečenie podmienok potrebných pre konkurencieschopnosť priemyslu Únie. Priemyselná politika sa niekedy označuje aj ako priemyselná stratégia.

Rovnaké podmienky: súbor spoločných pravidiel a noriem, ktorými sa podnikom v jednej krajine zabraňuje získať konkurenčnú výhodu oproti podnikom pôsobiacim v iných krajinách.

Spoločne programované európske partnerstvo: partnerstvo vytvorené na základe memoranda o porozumení medzi Komisiou a súkromnými /alebo verejnými partnermi špecifikujúce svoje ciele, záväzky, ukazovatele a výsledky, ktoré sa majú dosiahnuť na podporu výskumných a inovačných činností financovaných EÚ.

Sústava akumulátorov: súbor dvoch alebo viacerých prepojených batérií.

Zelená transformácia: prechod na hospodárstvo, v ktorom rast nie je na úkor environmentálnej udržateľnosti a sociálneho začlenenia.

Znalostné a inovačné spoločenstvo: partnerstvo inštitúcií vysokoškolského vzdelávania, výskumných organizácií, spoločností a ďalších zainteresovaných strán v inovačnom procese.

Odpovede Komisie

<https://www.eca.europa.eu/sk/publications/sr-2023-15>

Harmonogram

<https://www.eca.europa.eu/sk/publications/sr-2023-15>

Audítorský tím

V osobitných správach EDA sa predkladajú výsledky jeho auditov, ktoré sa týkajú politik a programov EÚ alebo tém riadenia súvisiacich s konkrétnymi rozpočtovými oblasťami. EDA vyberá a navrhuje tieto audítorské úlohy tak, aby mali maximálny vplyv, pričom sa zohľadňujú riziká z hľadiska výkonnosti či zhody, výška súvisiacich príjmov alebo výdavkov, budúci vývoj a politický a verejný záujem.

Tento audit výkonnosti uskutočnila audítorská komora II, ktorá sa špecializuje na výdavkové oblasti investícií na podporu súdržnosti, rastu a začlenenia a ktorej predsedá členka EDA Annemie Turtelboom. Audit viedla členka EDA

Annemie Turtelboom a podporu jej poskytli vedúci kabinetu Eric Braucourt a atašé kabinetu Celil Ishik, hlavní manažéri Valeria Rota a Niels-Erik Brokopp, vedúci úlohy Afonso de Castro Malheiro, audítori Katarzyna Solarek, Francisco Carretero Llorente, Marcel Bode, Sabine Maur-Helmes a Markku Pottonen. Jazykovú podporu poskytol Mark Smith a Tomasz Surdykowski. Agnese Balode poskytla grafickú podporu.

Zľava doprava: Agnese Balode, Celil Ishik, Tomasz Surdykowski, Afonso de Castro Malheiro, Francisco Carretero Llorente, Annemie Turtelboom, Eric Braucourt, Katarzyna Solarek, Sabine Maur-Helmes, Marcel Bode.

AUTORSKÉ PRÁVA

© Európska únia, 2023

Politika týkajúca sa opakovaného použitia materiálov Európskeho dvora audítorov (EDA) je stanovená v [rozhodnutí EDA č. 6/2019](#) o politike otvoreného prístupu a opakovanom použití dokumentov.

Pokiaľ sa nestanovuje inak (napr. v osobitnom upozornení o autorských právach), obsah materiálov EDA vo vlastníctve EÚ podlieha licencií [Creative Commons Attribution 4.0 International \(CC BY 4.0\) licence](#). Vo všeobecnosti je preto opakované použitie povolené pod podmienkou, že sa náležite uvedie zdroj a označia prípadné zmeny. Tí, ktorí opakovane používajú obsah EDA, nesmú skresliť pôvodný význam alebo odkaz. EDA nenesie zodpovednosť za žiadne dôsledky opakovaného použitia.

V prípade, že konkrétny materiál zobrazuje alebo opisuje identifikovateľné súkromné osoby, napr. fotografie zamestnancov EDA, alebo ak obsahuje prácu tretej strany, je potrebné získať dodatočné povolenie.

Ak je tento súhlas udelený, ruší sa ním a nahrádza uvedené všeobecné povolenie a jasne sa vymedzí každé prípadné obmedzenie týkajúce sa použitia.

V prípade použitia či šírenia obsahu materiálov, ktoré EÚ nevlastní, je potrebné žiadať povolenie priamo od držiteľov autorských práv.

Ilustrácie 1 a 2 – ikony: tieto symboly boli navrhnuté pomocou zdrojov z webovej stránky [Flaticon.com](#). © Freepik Company S.L. Všetky práva vyhradené.

Politika EDA týkajúca sa opakovaného použitia materiálov sa nevzťahuje na softvér ani dokumenty, ktoré podliehajú právam priemyselného vlastníctva, ako sú patenty, ochranné známky, zapísané dizajny, logá a názvy.

Webové sídla inštitúcií Európskej únie v rámci domény europa.eu obsahujú odkazy na sídla tretích strán. Keďže sú mimo kontroly EDA, odporúčame Vám oboznámiť sa s ich politikami ochrany osobných údajov a autorských práv.

Použitie loga EDA

Logo EDA sa nesmie použiť bez predchádzajúceho súhlasu Európskeho dvora audítorov.

PDF	ISBN 978-92-849-0305-4	ISSN 1977-5776	doi: 10.2865/357	QJ-AB-23-018-SK-N
HTML	ISBN 978-92-849-0299-6	ISSN 1977-5776	doi: 10.2865/715964	QJ-AB-23-018-SK-Q

Batérie umožňujú prechod na čistú energiu a stali sa hlavnou zložkou konkurencieschopnosti automobilového priemyslu. V roku 2018 Komisia v súvislosti s priemyselnou politikou EÚ konštatovala, že batérie predstavujú strategickú nevyhnutnosť pri prechode EÚ na čistú energiu a prijala akčný plán zameraný na to, aby sa Európa stala svetovým lídrom v oblasti výroby a používania udržateľných batérií.

Posúdili sme relevantnosť tohto plánu, jeho realizáciu a dosiahnuté výsledky. Dospeli sme k záveru, že Komisia účinne presadzuje priemyselnú politiku EÚ v oblasti batérií, a to napriek nedostatkom pri monitorovaní, koordinácii a celení, ako aj skutočnosti, že hlavnou strategickou výzvou zostáva prístup k surovinám. Sformulovali sme odporúčania na oživenie strategického impulzu s cieľom podporiť hodnotový reťazec batérií v EÚ.

Osobitná správa EDA podľa článku 287 ods. 4 druhého pododseku ZFEÚ.

EURÓPSKY
DVOR
AUDÍTOROV

Úrad pre vydávanie publikácií
Európskej únie

EURÓPSKY DVOR AUDÍTOROV
12, rue Alcide De Gasperi
1615 Luxemburg
LUXEMBURSKO

Tel. +352 4398-1

Otázky: eca.europa.eu/sk/Pages/ContactForm.aspx

Webová stránka: eca.europa.eu

Twitter: @EUAuditors